

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Diskusijoms rinkosi Seattle LB lietuviai – 4 psl.

- Tema: Lietuvos ir Lenkijos santykai – 2
- „Kurime Tėvynę (...), į kurią skubame sugrįžti – 3
- Apie Kolumbo-Kolono kilmę – 3
- 61-osios žaidynės parodė, jog ŠALFASS reikia keistis – 5, 15
- Skautybės kelias – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- Atidaroma dailininko A. Blato darbų paroda – 8
- Anūkę įkvėpė močiutės gyvenimas – 12-13
- Karališku laivu Viduržemio jūra! (4) – 13
- Stipendijų VDU mecenatas: „Svarbiausia – išlikti lietuviais“ – 14

Valiutų santykis
1 USD — 2.40 LT
1 EUR — 3.45 LT

Premjeras A. Kubilius susitiko su JAV Kongreso nariais

Vilnius (ELTA, „Draugo“ info) – Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Andrius Kubilius priėmė Lietuvoje viešinantį JAV Kongreso narius. Susitikimo metu Lietuvos Vyriausybės vadovas pažymėjo, kad Lietuva atkakliai siekia energetinės nepriklausomybės ir konkurencingos energijos rinkos sukūrimo regione.

Pasak A. Kubiliaus, Lietuva sveikina JAV bendrovių susidomėjimą investuoti į Lietuvos energetikos sritį ir plėtoti aktyvesnį bendradarbiavimą. Vyriausybės vadovas svečiams pristatė Lietuvos planus statyti Visagino atominę elektrinę, SGD terminalą, papasakojo apie dujų sektoriaus pertvarką.

Taip pat apsikeista nuomonėmis dėl Baltarusijos ekonominių ir politinių ateities galimybių, išreikštas nerimas dėl demokratijos ir žmogaus teisių suvaržymų kaimyninėje šalyje, patvirtintas Lietuvos pasiryžimas bendradarbiauti euroatlantinės integracijos ir saugumo srityje.

A. Kubilius padėkojo JAV Kon-

LR premjeras A. Kubilius (d.) susitiko su Lietuvoje viešintiais JAV Kongreso nariais, tarp jų – ir respublikonu nuo Pennsylvania valstijos Tom Marino (k.).

greso nariams ir išskirtinai Kongreso nariui Dan Burton, kurie parašė jungtinį Kongreso narių laišką JAV valstybės sekretorei Hillary Clinton. Savo laiške Kongreso nariai išreiškė susirūpinimą dėl Kaliningrado ir Astravo atominų elektrinių bei nepakankamai aiškiai išreikštos

JAV nuostatos tų elektrinių klausimu.

Be D. Burton (R-Ind.), Lietuvoje vieši Kongreso nariai Tom Marino (R-Penn.), Mike McIntyre (D-N.C.), Theodore Deutch (D-Fla.), Ruben Hinojosa (D-Texas) ir Madeleine Bordallo (D-Guam).

Europarlamentarai kreipėsi dėl lenkų teisių apsaugos Lietuvoje

Briuselis („Draugo“ info) – Birželio 24 d. Europos Parlamento (EP) nariai iš Lietuvos laišku kreipėsi į Europos Sąjungos Tarybos pirmininką Herman von Rompuy, Europos Komisijos pirmininką Jose Manuel Barroso bei ES pirmininkaujančios Vengrijos ministrą pirmininką Viktor Orban dėl lenkų tautinės mažumos teisių apsaugos Lietuvoje. Šio laiško kopija išsiųsta ir EP pirmi-

ninkui prof. Jerzy Buzek.

„Esame didžiai nusivylę, kad Europos vadovai yra klaidinami, bandoma įžiebtį neapykantą tarp žmonių, kurie dešimtmečius taikiai gyvena vieni šalia kitų, ir nubrėžti naujas skiriamąsias linijas tarp vietos bendruomenių“, – sakoma Lietuvos europarlamentarų laiške. EP narių Lietuvos europarlamentarų V. Landsbergio, Z. P. Bal-

čyčio, L. L. Andrikienės, V. Blinkavičiūtės, R. Morkūnaitės-Mikulėnienės, J. Imbraso, A. Saudargo, R. Pakso, L. Donskio ir J. V. Paleckio pasirašytame laiške pateikiami išsamūs atsakymai į priekaištus ir kritiką Lietuvai, kuri buvo išsakyta V. Tomaševski ir kitų 26 EP narių pasirašytame laiške, skirtame ES institucijų vadovams.

Pasaulio lietuviai kalbės apie Lietuvos galimybes

Vilnius (BNS) – Liepos pradžioje Lietuvoje prasideda pirmą kartą kartu rengiami XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas (PLMKS) ir gerokai už jį jaunesnis III Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas (PLEF). Pasak švietimo ir mokslo viceministrės Nerijos Putnaitės, simpoziumo sumanymas – sukviesti pasaulio lietuvius diskutuoti apie Lietuvos savitumą ir ateitį. Ji ir Lietuvos verslo konfederacijos vadovas Valdas Sutkus sakė, kad abiejuose renginiuose daug dėmesio bus skiriama verslo ir mokslo bendradarbiavimui.

„Simpoziumo idėja šiemet pastatyta ant trijų ‘dramblių’: verslo, mokslo, kultūros, nes tai yra veikiausiai šių dienų pasaulį judinantys dalykai – verslo-mokslo sąsaja. Bus klausama, kaip lietuviai su savo kultūra, savitumu gali išgyventi šiame pasaulyje, kokios Lietuvos galimybės – pagrindinė tema Lietuvos ateičiai. Klausama, kokią ateitį kuriame, į kokią ateitį einame“, – kalbėjo N. Putnaitė.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė sakė, kad PLMKS tradiciškai būdavo skiriamas dėmesys mokslui ir kultūrai, o šių sričių susiejimas su ekonominėmis temomis šiemet leis „praplėsti Lietuvos viziją“. „Mes, užsienio lietuviai, norime dalyvauti Lietuvos ateities kūrime ir to mes siekiame visokiais būdais“, – tvirtino R. Narušienė.

Simpoziume užsiregistravo per 200, PLEF – per 300 da-

Liepos 3–5 d. vyksiančiame XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume dalyvausiantis Kolumbijos sostinės Bogotos meras Antanas Mockus (k.) susitiko su Lietuvos užsienio reikalų ministru Audroniumi Ažubaliu.

ELTA nuotr.

lyvių iš įvairių šalių: JAV, Kanados, Malaizijos, Kolumbijos, Rusijos, Izraelio ir kitur. Juose ketina dalyvauti lietuvių kilmės Kolumbijos politikas Antanas Mockus, Europos Komisijos atstovai. XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas prasidės sekmadienį Kaune, PLEF – pirmadienį Vilniuje. Kai kurie jų renginiai bus bendri.

Redakcijos žodis

Šį savaitgalį, liepos 3–5 dienomis, Kaune ir Vilniuje vyksiantis XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas apjungs tris pagrindines temas – verslą, mokslą ir kultūrą. Skeptikai tokią simpoziumo naujovę – bandymą sujungti mokslo ir kultūros bei verslo renginius – vertina atsargiai. Jų nuomone, jei kone ketvirtadalį lietuvių tautos gyvena svetur, trijų dienų neužtenka, todėl ateityje siūloma simpoziumą plėsti, kad užtektų laiko visoms temoms. Kiek kitokią abejonę šią savaitę išsakė Seimo narys Juozas Olekas, pastebėjęs, jog dėl 20 proc. sumažėjusio finansavimo mokslui Lietuvoje gali iš viso nebeklikti jaunų mokslininkų. Štai 2008 m. į doktorantūrą buvo priimta 500 doktorantų, o šiais metais planuojama priimti 100 mažiau – 400. „Ko bus vertos Lietuvos investicijos į mokslo slėnius, jeigu šalyje neliks jaunų mokslininkų“, – klausia Seimo narys. Esant tokia padėčiai, akivaizdu, jog nemaža dalis doktorantūros siekiančių jaunuolių studijų ieškos užsienyje. Atrodo, jog pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumų laukia šviesi ateitis.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: LIETUVOS IR LENKIJOS SANTYKIAI

Ambasadorė:
Lenkijoje lietuviai lojalūs
valstybei, to norėtuši
iš lenkų Lietuvoje

Lenkijoje gyvenantys lietuviai patiria sunkumų švietimo srityje, tačiau lieka lojalūs valstybei, kurioje gyvena, sako Lietuvos Respublikos ambasadorė Lenkijoje **Loreta Zakarevičienė**.

– Buvo pranešimų, kad dar nepradėjusi dirbti Lenkijoje sulaukėte akibrokšto – teko ilgai laukti skiriamųjų raštų įteikimo. Ar matote, kad pastaruoju metu pasikeitė Varšuvoje požiūris į Lietuvą?

– Kai tik atvažiavau, tikrai buvo sunku. Tuo metu buvo didžiausia įtampa, pati jos viršūnė. Dabar yra pakankamai normali atmosfera darbui. Man dabar yra šiek tiek lengviau, negu buvo spalio arba lapkričio mėnesiais.

– Kas sukėlė tą įtampą?

– Vertinti galima įvairiai. Galima vertinti kaip rinkimų kampanijos pradžią – šiemet spalį Lenkijoje vyks rinkimai. Bet geriausiai atsakytų patys lenkai.

Tiesiog norėčiau pabrėžti, kad dvišaliai santykiai nėra tokie blogi, kaip jie kartais paįšomi. Santykiai yra daugialypiai. Yra labai gražaus bendradarbiavimo – kultūros žmonės, istorikai, energetikos ministrai puikiai bendrauja, labai gera nuotaka vyrauja regionuose, miestų ir regionų valdžios rodo didelį norą bendradarbiauti. Supaprastinti visą klausimą, kad santykiai labai geri arba labai blogi, yra nekorektiška.

– Lenkijos politikai, užsienio reikalų ministras aiškina, kad požiūris pasikeitė, nes atsisakyta romantinio požiūrio į Lietuvą ir atėjo metas pareikalauti įvykdyti duotus pažadus, visų pirma dėl tautinių mažumų. Ar Lenkija objektyviai vertina lenkų kilmės Lietuvos piliečių padėtį?

– Manau, kad iš to daroma šiek tiek politikos. Paties ministro R. Sikorski pasakymų nenorėčiau komentuoti, tai nepriimtina diplomatinėje praktikoje.

Viskas susiveda į 1994 metų sutartį. Tai buvo labai svarbus dokumentas, kuris davė pradžią santykiams plėtotis. Sutartis numatė principinius dalykus, bet detales nustatyti yra žinovų, ne politikų darbas.

Sutartis kalba apie tautinių mažumų padėtį. Tiek lenkai Lietuvoje, tiek lietuviai Lenkijoje iš esmės gali mokytis gimtąja kalba, gali plėtoti savo kultūrą. Problemų atsiranda, kai kyla klausimas, kaip tai daryti. Bet daug dalykų turi spręsti žinovai, ne politikai – kiek reikia vadovėlių, kas juos turi leisti, kiek jie kainuoja.

– Bet Jūsų minimos 1994 metų Draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutarties nuostatas Vilnius ir Varšuva vertina skirtingai?

– Taip. Lenkai sako, kad lietuviai sutarties nesilaiko. Problema ta, kad kai kurie aukšti mūsų valstybės pareigūnai neatsakingai dalijo pažadus. Yra klausimų, kuriuos reikia sutvarkyti. Gedimino Kirkilo vyriausybė stengėsi, Andriaus Kubiliaus

vyriausybė padarė daug. Parengtas įstatymas dėl pavardžių rašybos, bet Seime pritrūko balsų. Europos Sąjungos (ES) Liuksemburgo teismas dėl pavardžių pasakė savo nuomonę. Lenkai priekaištaudavo, kad nesilaikome europinių reikalavimų, laužome europines normas. Bet buvo pasakyta labai aiškiai, kad europinių reikalavimų nėra, o kiekviena valstybė rašybą prižiūri pagal savo įstatymus. Dabar dėl šito pretenzijų negirdime.

Aš, kaip moteris, manau, kad reikia sutvarkyti pavardes. Mūsų moterys teka už užsieniečių ir po to turi labai daug problemų. Man gaila tų moterų ir jų vaikų. Nekalbame apie lenkiškas pavardes, kalbame apskritai apie pavardes. Nuo 1990 metų labai daug kas pasikeitė – mes ES nariai, NATO nariai, Šengeno erdvės nariai. Bet dabar yra tokie galiojantys įstatymai ir jų reikia laikytis.

Mums priekaištaujama dėl vietovardžių rašybos. Kol turėjome Tautinių mažumų įstatymą, juo remiantis buvo galima kai kur pakabinti lenkiškas lenteles. Kai nustojo įstatymas galioti, vietovardžių rašymą reglamentuoja Lietuvių kalbos įstatymas, ir yra, kaip yra. Mes, kaip teisinė valstybė, turime gerbti savo įstatymus. Bet ateityje apie tai bus šnekama, bus ieškoma sprendimų.

– Pakomentavote lenkų skundus, norėčiau paklausti apie lietuvių reikalus Lenkijoje. Užsienio reikalų viceministras Jan Borkowski neseniai pareiškė, kad lietuvių vaikams Lenkijoje tetrūksta tik „gulbės pieno“. Tačiau patys lietuviai Punske ir Seinuose turi nusiskundimų – dėl vadovėlių, dėl mokyklų finansavimo. Ar turi lietuviai kaip tautinė mažuma Lenkijoje neišspręstų problemų?

– Turi. Mažinamas mokyklų skaičius. Kita vertus, reikia pripažinti, kad mažėja vaikų, ir mokyklų skaičiaus mažinimas vyksta tiek Lenkijoje, tiek Lietuvoje. Vadovėlių iš tiesų trūksta. Lietuvoje gyvenantys lenkai turi visus vadovėlius nuo pirmos iki 12 klasės lenkų kalba, ir Lietuva finansuoja tų vadovėlių leidybą. Lenkijoje yra problema. Lietuviai gauna tam tikrą sumą, už kurią vadovėlius leidžia leidykla „Aušra“, bet tų pinigų nepakanka. Tiražas nėra didelis, vadovėliai brangūs, ir vadovėlių tikrai trūksta.

Mums ir lietuviams Lenkijoje kelia nerimą naujovė – kompiuteriniai vadovėliai. Neaišku, kaip tai atrodys. Be abejo, jei kiekvienas vaikas kompiuterinį vadovėlį turės ant stalo mokykloje ir namuose, kodėl gi ne. Bet aš labai abejoju, ar tai realu. Manychiau, kad tai nėra padėties gerinimas švietime, nors lenkai teigia, kad jie viską daro labai gerai.

O šiaip ir Punske, ir Seinuose lietuviai yra lojalūs savo valstybei, kurioje gyvena. Jie turi problemų, bando jas spręsti, kartais pyksta, bet nėra prieš valstybę. Labai norėčiau,

kad taip būtų ir Lietuvoje su Lietuvos lenkais. Nes dabar man kartais susidaro įspūdis, kad jie – kaip ne Lietuvos piliečiai. Turime rusų, baltarusių, žydų, bet jie labiau save laiko Lietuvos piliečiais negu mūsų lenkai.

– Kaip vystosi Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimas energetikos srityje, įgyvendinant strateginius projektus?

– Energetikoje bendradarbiavimas puikus. Ministrai gerai supranta vienas kitą, kai reikia – susiskambina, susitinka Briuselyje. Lenkai suinteresuoti Visagino atominė elektrinė. Jie planuoja pietinėje dalyje patys statyti dvi elektrines, ir jiems tos patirties labai reikia.

Elektros jungtis „LITPOL Link“ puikiai juda į priekį, ir 2015 metais turi būti baigta. Dėl dujų jungties yra sutarimas, turi būti parengta galimybių studija. Energetikos projektams teikiame pirmenybę tiek mes, tiek lenkai. Rengdamiesi pirmininkauti ES jie svarbiausiu tikslu paskelbė Europos saugumą. Po tuo patenka ir energetinis saugumas.

– Ar realu, kad lenkai kokių nors būdu jungtųsi prie Karaliaučiaus atominės elektrinės projekto?

– Aš nemanau. Nors lenkai sako, kad jeigu Karaliaučiuje bus pastatyta elektrinė, jie skaičiuos, kas bus pigiau. Bet elektros perdavimo jungtis tarp Lietuvos ir Lenkijos yra statoma, o Karaliaučiuje pastačius elektrinę kibirais elektros juk nešiosi. O jungtys yra brangus malonumas.

– Ar išlieka reali galimybė, kad „Orlen“ trauksis iš naftos perdirbimo gamyklos Mažeikiuose? Ar sulaukiama priekaištų, kad Lietuva pernelyg vangiai sprendžia logistikos problemas?

– Manau, kad „Orlen“ klausimas buvo keliamas labai dirbtinai. Kažkam, matyt, reikėjo. Dabar bendrovės veikla yra pelninga. Neseniai girdėjau, kad rusai pareiškė, jog jie net neketina pirkti įmonės. O juk prieš metus Rusijos premjeras Vladimir Putin sakė mūsų premjerui, kad jau tuoj perka. Tarifus „Orlen“ gavo visai neblogus. Manau, kad ir 19 kilometrų bėgių po truputį atsiras.

– Lenkija nuo liepos 1 dienos perima pirmininkavimą ES. Kas Lietuvai aktualiausia pristatomoje darbotvarkėje?

– Lenkijos programa labai ambicinga. Iš visos širdies linkiu, kad pavyktų ją įgyvendinti. Tai, ką Lenkija užsibrėžusi pasiekti, mums yra aktualu. Jie didelį dėmesį skirs Rytų partnerystės klausimui, ta tema numatyti 22 įvairūs renginiai. Tikrai šiais klausimais remsime lenkus. Lenkai vienu iš tikslų kelia Europos saugumo stiprinimą, ir energetinis saugumas patenka po šiuo skėčiu. Šiais klausimais Lietuvos ir Lenkijos požiūriai sutampa. Remsime kaimynus, kiek galėsime.

– Ačiū už pokalbį.

Šio mano rašinio pavadinime cituojami žodžiai yra paimti iš Lietuvos Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės metinio pranešimo, duoto birželio mėn. 7 d. Seime (kiek sutrumpintas tekstas išspausdintas š. m. birželio 9 d. „Drauge“). Verta vėl prie jo grįžti ir pasigrožėti.

Pirmiausia, jaučiu reikalą viešai prisipažinti, kad balsavau už D. Grybauskaitę ir iki šiol esu patenkintas jos darbu, nors nesu pasiruošęs ginti kiekvieno jos sprendimo. Kas man labiausiai patinka, tai jos aiškus, suprantamas kalbėjimo stilius. Kai ji kartas nuo karto cituojama spaudoje, dažniausiai jos išsakyta nuomonė ar padėties įvertinimas man yra aiškus ir suprantamas. Tai – daugiau padėties analitikei, o ne krašto prezidentui būdingas bruožas. Prieš kalbą Seime D. Grybauskaitė buvo cituojama dėl mažėjančių gyventojų skaičiaus ir dėl to įtakos valstybės ekonominiam ir politiniam vystymuisi. „Nėra maloni statistika, rodanti tą tendenciją, kurią nujautėme visi, bet turbūt nedrįsime labai garsiai sau formuluoti“, – susidariusią padėti aiškino krašto prezidentė. Kaip žinome, pirminiais (Lietuvoje rašo – preliminariais) Statistikos departamento duomenimis, per paskutinį dešimtmetį Lietuvos gyventojų sumažėjo daugiau nei 400,000. Šįmet vykęs gyventojų surašymas parodė, kad kovo 1 d. Lietuvoje gyveno 3,053.800 žmonių. Prieš 10 metų šalyje buvo 3,480.000 gyventojų.

LR prezidentė į vatą nevynioja

žodžių apie esamą socialinę sistemą, kuri žmonių neskatina ieškoti darbo. Anot prezidentės, Lietuvos socialinė sistema, neskatinti žmonių ieškoti darbo, yra iškreipta. „Šįmet per penkis mėnesius net 43,000 bedarbių atsisakė darbo arba atsisakė persikvalifikuoti. Mes matome procesą, kad žmonės sutinka geriau gauti išmoką ir įvairias socialines lengvatas, negu ieškoti darbo“, – „Žinių radiui“ sakė šalies vadovė. Tokia iškreipta išmokų sistema yra neleistinas dalykas ir, pasak prezidentės, visa tai būtina labai greitai peržiūrėti.

Gal gerai, kad Lietuvoje nėra kai kurių Amerikos bedarbių privilegijų, kur, esant bedarbiu, pinigų gaunama daugiau negu dirbant. Turiu galvoje iš karo grįžtančius veteranus, kurie dažnai civilinį gyvenimą pradeda su bedarbio pašalpa. Nesistebėčiau, jei jų nedarbo pašalpa būtų didesnė nei jų algos, jiems būnant kariuomenėje. Ne visi, bet tikrai dalis jų į nedarbo pašalpą žiūri kaip į progą atsikvėpti, pasidžiaugti teisėmis, už kurias kovoja. Nedarbo pašalpos išlaidos Amerikoje nuo 2008 m. padvigubėjo. Pernai metais JAV nedarbo pašalpoms kariuomenė išmokėjo 882 mln. dol.,

palyginti su 451 mln. dol. 2008 metais. Nedarbo pašalpą galima gauti 26 savaites. Veteranams tokios pašalpos vidurkis yra 21 savaitės. Ką tai parodo? Man tai rodo, jog vyrauja visuotinis įsitikinimas, kad karvę reikia melžti tol, kol ji duoda pieno, nesvarbu, kam ta karvė priklauso.

Grįžkime prie Lietuvos prezidentės pranešimo Seime. Pranešimą skaitydamas antrą kartą pasizymėjau kai kurias vietas, kuriomis noriu su Jumis pasidalinti. Skaudžiausia Lietuvos visuomenės rykštė, pasak D. Grybauskaitės, yra valstybės nužmogėjimas. Prezidentė pasisako už gyvenimą, kuris pagerintų ir praskaidrintų, o ne skurdintų žmones ir varytų juos arba į neviltį, arba į viltį svetimoje šalyje. Sakydama, kad tauta turi pažinti savo didvyrius, ji taip pat primena, kad reikia pažinti ir savo niekdarius, nemokšas, o ypač parsidavėlius. „To reikia, kad apvalytume savo valstybės tarnybą, kad išguitume iš jos tuos, kurie atėjo ne tarnauti, o prekiauti įstatymais, leidimais, sprendimais ir nuosprendžiais“. D. Grybauskaitė išdrįso teigti, kad laisvėje kyšininkų tebėra daugiau, negu jų sėdi už grotų. Reikia

kovoti prieš trumparegišką doktriną – „Nepagautas – ne vagis“. Prezidentė pajudino ir teisėjų atrankos tvarką, kuri su laiku paspartins bylų nagrinėjimą bei darbo kokybę. Šioje ir kitose srityse padėtis ims keistis, kai visuomenės nepakantumas pasieks kritinę ribą.

Prezidentė pasidžiaugė, kad pavyko išvengti finansų griūties. Ji pastebėjo, kad atsigauna vidaus vartojimas, kad ima rasti ekonominis optimizmas. Savo kalboje ji taip pat priminė, kad atsigaunant ekonomiškai optimizmo reikia ir kitose srityse – kultūroje, švietime, nevyriausybinėje veikloje. Reikia sudaryti galimybes visiems pažinti kultūrą ir tapti jos kūrėjais. „Kultūra nėra prabanga, kultūra yra mūsų vienybės pagrindas, be kurios neišgyvens mūsų demokratija, mūsų bendrumas, mūsų tautinė tapatybė, mūsų Lietuva.“ Svarbiu ateities uždaviniu D. Grybauskaitė laiko švietimo humanizmą. Tai sistema, kuri perduoda ne tik žinias, bet yra jautri kiekvienam žmogui, kiekvieno gebėjimams, ugdat savivertės, bendruomeniškumo, pasididžiavimo savo šalimi jausmus.

Pradėdami trečią atkurtos Nepriklausomybės dešimtmetį pamiršome, kad iškovotą laisvę ir toliau reikia ginti. Prezidentė kviečia susigrąžinti pasitikėjimą, atsparą korupcijai ir nepakantą melui. „Kurkime Tėvynę, kurios niekas nenorėtų palikti. Tėvynę, kurios ilgomis išvykė, į kurią skubame sugrįžti“, – tokiais žodžiais savo metinį pranešimą Seimui baigė LR prezidentė.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Praejusių metų lapkričio gale britų laikraštis „The Telegraph“ paskelbė straipsnį antrašte: „Christopher Columbus: Lenkijos karaliaus sūnus“. Sensacija. Kitas laikraštis internete paklausė santūriau: „Ar Christopher Columbus buvo portugalas – lenkas – lietuvis?“ Nebelaikomas Amerikos atradėju, bet vis tiek laikomas žmogumi, nuo kurio prasidėjo Amerikos apgyvendinimas europiečiais ir tolimesnė šalies istorija, kurią žinome. Kolumbas buvo keliautojas, bet jo kilmė, praėjus jau 500 metų, ligi šiol nėra aiški.

Turbūt daug kas esame bent prabėgomis susipažinę su jo biografijos griaučiais, bent tokiais, kokie buvo mums istorikų siūlomi. Nemažai šiuolaikinių istorikų linke priskirti Kolumbo, portugaliskai – Cristobal Colon, kilmę italams, jo gimtinę nurodydami Genujos uostamiestį. Jis esą gimęs neturtingų vilnos verpėjų šeimoje. Per 500 metų Koloną mėgino pasisavinti ispanai, žydai, škotai, graikai ir kiti. Sėkmingiausi pastaruoju metu buvo italai. Kad ir kaip norėtume, neįmanoma patikrinti ir patvirtinti visų biografinių duomenų – laiškų, dokumentų ir kitos medžiagos – autentiškumą bei jų tikrumą. Ir italai, kaip neretai nutinka, kurpdami itališkąjį Kolumbo-Kolono kilmės mitą, turėjo praleisti, nutylėti ar paneigti nepatogius jiems faktus.

Portugalų kilmės amerikietis Manuel da Silva Rosa, dirbantis Duke University North Carolina valstijoje, 20 metų rinko medžiagą apie Kolumbą-Koloną. Jis surinko daugybę žinių, jas tikrino, kaupė ir apie tai portugalų kalba išleido knygą. 2010 m. lapkričio mėnesį ši jo knyga pasirodė ispanų kalba „Colon. La Historia Nunca Contada“.

Rosas surinkti faktai ne tik liudija, kad Kolonas iš motinos pusės buvo kilmingas portugalas, bet kad jo tėvas buvo Lenkijos karalius Vladislovas III Varnietis, Jogailos sūnus. Nors kai kurie iš mūsų linke nurašyti Jogailą, laikydami jį Lietuvos išdaviku, istorikai mano, kad tai – nesusipratimas, nuspalvinęs nepateisinamą požiūrį į to meto istoriją. Šiandien reikėtų visapusiškiau pažiūrėti į tą laikmetį – ne per tautiškumo, klestėjusio XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje, prizmę. Galėtume didžiuotis tuo, kad Lietuva davė kaimyninei Lenkijai karalių dinastiją. Vladislovas Varnietis buvo

Apie Kolumbo-Kolono kilmę

EGLĖ JUODVALKĖ

Jogailos, Vytauto pusbrolio ir Lenkijos karaliaus, su ketvirtąja žmona Sofija Alšėniške vyriausias sūnus. Taigi abu tėvai – lietuviai.

Nors istorikai iki šiol manė, kad karalius Vladislovas III tikriausiai žuvo dideliame mūšyje su turkais prie Varnos, Bulgarijoje, 1444 metais, tai nebuvo patvirtinta – nei jo kūnas, nei karališkieji šarvai niekada nebuvo rasti. Lenkų rašytojas Leopold Kielanowski, jau mūsų laikais gyvenęs Londone, parašė knygą, įrodančią, kad Vladislovas III plaukė laivu pro Madeirą ir, laivui sudužus, išsigelbėjo ir apsigyveno toje saloje. Knyga buvo išleista Portugalijoje, bet iki šiol nėra išleista Lenkijoje. Autorius mirė Londone 1991 metais.

Pranciškonų vienuolis Mykolas Floris 1472 metų laiške Didžiajam kryžiuočių magistrui patvirtina, kad jis daug metų bendravo su Lenkijos karaliumi, gyvenančiu Madeiros saloje ir nesiryžusiu grįžti į Lenkiją jos valdyti. Išryškėjo daug faktų, kurie patvirtina rašytojo Rosos teigimus apie karaliaus sūnaus tolimesnį gyvenimą. Susipažinkime su to meto istorine padėtimi. Portugalija, palyginti su Ispanija, tuo metu galiūne, buvo mažas kraštas, bet ypač vandenynų valdyme jos buvo varžovės. Daugelis istorinių raštų patvirtina, kad Portugalijos laivų meistrai ir jūreiviai buvo geriausi Europoje. Pati Portugalija negalėjo tikėtis, kad, varžantis dėl naujų žemių atradimo, popiežius priskirtų tokius atradimus nykštukinei Portugalijai. Kartais įvykdavo taip, kad Ispaniją patvirtindavo esant naujų žemių atradėja. Todėl Portugalijos karalius išmoko slapukauti. Užėmęs naujas žemes, apie tai tylėdavo ir priversdavo jūreivius prisiekti, kad niekam apie tai nepasakos. Tada karalius siųsdavo gyventojus ten apsigyventi ir tokiu būdu parodyti kitiems, kad šalis yra portugaliska.

Pats Kolumbas-Kolonas Ispanijoje gyveno mums įprastu, ne portugalisku vardu ir pavarde. Jo kil-

mingumą liudija jo erudicija ir santykiai su kilmingaisiais bei karališkėmis šeimomis, prie kurių prastuoliai visiškai nebūtų galėję prieiti.

Rosas knygoje yra sukaupta tiek informacijos, kad skaitant galva svaigsta. Šiuolaikinis rašytojas Henryk Skwarczynski prieš 33 metus lankėsi Madeiroje, kur, susipažinęs su minėtu lenkų rašytoju Kielanowski, susidomėjo karaliaus Vladislovo III istorija ir parašė straipsnį apie sutiktą rašytoją (straipsnis pasirodė vietinėje Lodzės spaudoje). Perskaitęs internete apie Rosos knygos išleidimą, jis tuojau jam parašė ir užmezgė ryšį. Istorikai bei Lietuvos ir Lenkijos istorija besidomintys Rosos knygoje randa nemažai istorijos interpretaciją keičiančių naujų faktų.

„Nesąmonė“ – kai kurie numoja ranka. Bet ir eiliniam mirtingajam tai – be galo įdomus skaitymas. Knygos apie Koloną autorius atsiuntė Skwarczynski porą skyrių, jau išverstų į anglų kalbą, iš kurių aiškiai matyti, kaip buvo iškraipomi istorijos faktai. Kai knyga išeis anglų kalba, gal ja susidomės ir lietuviai istorikai. Bus įdomu ją paskaityti, ypač tiems, kurie mokyklos suole kalė kitokią istoriją apie Amerikos atradėją. Šį kartą gal galėsime sužinoti daugiau tiesos.

Beje, Rosos mintims jau pritarė ne vienas pasižymėjęs istorikas. Dviejų rašytojų pokalbį jau paskelbė lenkų amerikiečių dienraštis, jis pateiktas Brazilijos, Lenkijos, kur bus leidžiama Rosos knyga, ruošiamas Ispanijos ir Portugalijos spaudai. Jis jau pasirodė internete lenkų kalba.

Pasikalbėjimą su rašytoju Skwarczynski, kuris kelia klausimus ir apie Lietuvos bei Lenkijos vaidmenis Kolono tėvystės istorijoje, Rosa baigia taip: „Prie istorijos didžiosios dalies pridėta ir mitologijos, nes tai yra vienpusis įvykių pateikimas. Bet oficialusis ‘Kolumbo’ variantas iš tikro yra mitas, pilnas prieštaravimų. Mano knyga supažindina su daugeliu nepatogių tiesų, kurios aukštyn kojomis apverčia visa tai, ką žinojome apie Amerikos atradėją, bet (...) verčia mus abejoti, kuo turėtume tikėti, kai skaitome prieštarigus pasakojimus apie tuos pačius įvykius. Pasaulis šimtmečiais buvo mokomas, kad Kolonas buvo susimaišęs jūreivis, bet, atrodo, kad jis buvo tas, kuris taip gudriai mus supainiojo.“

TELKINIAI

Seattle, WA

Kaimynai ir draugai Vytautas Lapatinskas ir Donata Švagždys.

Iš kairės: Rimas Mikšys, Virgis Činčys ir Audrius Vaštakas dalijosi sumanymais ir mintimis.

Šių metų vasaros stovyklos Kuršoje viena iš vadovių Austina De Bonte ir Steve Buck.

Vėl susirinkome

VILMA ČINČIENĖ

Laikas lekia, rudenį keičia pavasaris, ir nespėji nė mirtelti, kai vėl ateina laikas eiliniam bendruomenės susirinkimui. Šįmet nedidelė entuziastų grupelė susirinko Aušros ir Audriaus Vaštakų namuose. Nors dalyvių buvo nedaug, temų pokalbiams ir diskusijoms užteko.

Mūsų išdininkė Marytė Jozaitis supažindino su bendruomenės sukauptomis lėšomis, kiek ir kur jų buvo išleista, kur planuojama jas panaudoti.

Vytautas Lapatinskas priminė, kad pas jį svečiuosis ir priiminės gyventojus, besidominčius Lietuvos pilietybės klausimais, Lietuvos Respublikos gen. konsulas JAV Valdemaras Sarapinas.

Mes galime didžiulotis, kad tarp mūsų yra tokių žmonių kaip Violeta Kelertas, University of Washington (UW) profesorė, literatūrologė. Susirinkimo metu ji papasakojo apie savo darbą verčiant Žemaitės kūrinius ir pranešė, kad gegužės 2 dieną UW ji skaitys paskaitą apie Žemaitę, o gegužės 9–10 dienomis ten pat bus galima pasiklausti Elizabeth Novickas paskaitų. Elizabeth į anglų kalbą išvertė visiems gerai žinomą Kazio Borutos romaną „Baltaragio malūnas“.

Susirinkimo metu aptarėme ir artimiausius bendruomenės renginius – „Lietučio“ pasirodymus Seattlė bibliotekoje ir Šiaurės Vakarų festivalyje, choro „Vakarai“ koncertus.

Birželio 12 dieną lietuviai, latviai ir estai renkasi paminėti liūdną sukaktį – 70 metų nuo to laiko, kai 1941 metų birželį prasidėjo masinis Lietuvos gyventojų trėmimas į Sibirą. Renginys vyks latvių salėje. Susirinkimo metu aptarėme pasiūlymus, kuo ir mes galėtume prisidėti prie renginio.

Didžiulio dėmesio susilaukė pokalbis apie stovyklą Kuršoje, kuri vyks rugpjūčio 14–20 dienomis. Šiais metais stovyklai vadovaus Austina De Bonte ir Tonya Iverson, atrodo, jog jos planuoja šį tą naujo! Daugiau apie tai galite sužinoti tiesiogiai iš Austinos ar Tonya, o dar geriau, jei dalyvausite pačioje stovykloje ir pamatysite visa savo akimis. Kaip ir kiekvienais metais, visi buvo maloniai kviečiami dalyvauti talkoje, kuri planuota gegužės 28 dieną Kuršos stovyklavietėje.

Džiugu buvo išgirsti, kad atsirado entuziastų, siūlančių savo pagalbą atnaujinant bendruomenės internetinį puslapį. Neseniai atvykusi į Seattle Aušra Jonikienė pasiūlė savo žinias ir laiką ne tik puslapio atkūrimui, bet pasidalijo mintimis, kaip būtų galima kuo plačiau paskleisti

informaciją apie mūsų bendruomenės įdomų ir kūrybingą gyvenimą, renginius, naujienas. Ji pasiūlė panaudoti įvairią technologiją kaip „Facebook“, „Twitter“. Džiugu, kad atvyksta nauji žmonės su naujomis mintimis ir pasiūlymais.

Na, o po oficialaus susirinkimo visų laukė suneštinės vaisės ir nuostabus Mamos Valės paruoštas kugelis. Visi viską ragavome, valgėme, gyrėme, o svarbiausia – ir vėl pabendravome, sužinojome, kaip laikosi tie, kuriuos matome rečiau, kuriuos sutinkame ne kasdien ir ne kas savaitę.

„Tulpė Times“,
2011 m. birželis, nr. 2

Bendruomenės susirinkimas vyko Aušros Vaštakienės namuose.

Susirinkimo dalyvės (iš k.): Aušra Jonikienė, Vilma Činčienė ir Jūratė Audėjaitienė.

Punsko lietuvių kultūros namų 55-erių metų veiklos sukakčiai paminėti skirtame koncerte dalyvavo Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius (antras iš d.) ir Lietuvos konsulas Seinuose Liudvikas Milašius.

Punskas, LENKIJA

Punsko lietuvių kultūros namams – 55-eri

Punsko lietuvių kultūros namų 55-erių metų veiklos sukakčiai paminėti skirtame šventiniame koncerte birželio 19 dieną dalyvavę Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius ir Lietuvos konsulas Seinuose Liudvikas Milašius linkėjo vietos lietuviams ateityje toliau puoselėti gimtąją kalbą ir papročius.

„Per jau daugiau nei pusamžį kuriamą Punsko lietuvių kultūros namų istoriją sunku įvertinti, koki svarbų vaidmenį jie suvaidino puoselėjant lietuvių kalbą, papročius ir tradicijas, garsinant Lietuvos vardą ne tik Lenkijoje, bet ir pasaulyje.

Daugybė lietuvybei pasišventusių asmenybių čia kūrė ir tebekuria gyvą Lietuvos liaudies kultūros paveldą“, – sveikinimo kalboje sakė A. Daunoravičius.

Jis padėkojo visiems, prižiūrintiems Punsko lietuvių kultūros namus, ir linkėjo, kad jie ir toliau išliktų klestinčiais tautiečių vienybės namais.

Punsko lietuvių kultūros namuose kasmet vyksta apie 40 renginių, šiuo metu juose veikia 10 ansamblių, vienijančių 297 narius.

Punsko lietuvių kultūros namų veiklą finansiškai remia Lietuvos užsienio reikalų ministerija.

URM info

61-osios žaidynės parodė, jog ŠALFASS reikia keistis

Pokalbis su ŠALFASS Centro valdybos pirmininku Laurynu M. Misevičiumi

DALIA CIDZIKAITĖ

Šių metų birželio 3-5 dienomis Worcester-Shrewsbury, MA įvykusios Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) 61-osios žaidynės istoriją įeis kaip daugiausia iššūkių varžybų organizatoriams pateikusios varžybos, teigia ŠALFASS Centro valdybos pirmininkas Laurynas M. Misevičius. Jo nuomone, būtent šios varžybos, pirmą kartą rengtos telkinyje, kuriame nėra oficialiai įregistruoto ir ilgametėmis tradicijomis galinčio pasigirti lietuvių sporto klubo, tapo lakmuso popierėliu, parodžiusiu, jog organizacijai laikas keistis.

Praėjus savaitei po ŠALFASS žaidynių kalbinamas pirmininkas neslėpė, jog problemos neiškyla per vieną dieną, savaitę ar net per vieną mėnesį, ir ŠALFASS problemos kaupėsi jau kuris laikas. „Kiekvieną darbą lydi ir sėkmė, ir nesėkmė, – sako jis. – Niekad nebus visavertės sėkmės, jei prieš tai nebūsi susidūręs su problemomis.“ Tai, su kuo ŠALFASS susidūrė šių metų pirmą birželio mėnesio savaitgalį Massachusetts valstijoje, jis vertina labiau kaip iššūkį – jo nuomone, ŠALFASS, kaip ir daugeliui lietuviškų organizacijų Šiaurės Amerikoje, reikia keistis. „Jeigu norime išlikti, privalome veikti ir mąstyti šiek tiek kitaip“, – įsitikinęs Centro valdybos pirmininkas.

Viena iš šiuo metu aktualiausių problemų, pasak L. Misevičiaus, yra rengėjų suradimas. Dažną baugina faktas, kad į ŠALFASS žaidynes suvažiuoja nariai iš maždaug 50 lietuviškų sporto klubų, būtent tiek klubų ši organizacija apjungia dabartiniu metu.

„Mūsų organizacijos tikslas yra suburti lietuvius sportinei veiklai ne tik iš lietuviais gausesnių didmiesčių, bet ir mažesnių lietuviškų telkinių, – sako Centro valdybos pirmininkas. – Ten suruošti tokį didžiulį renginį yra sudėtingiau.“ Tačiau per paskutinius keletą metų organizacijos vadovai ryžosi rengti ŠALFASS žaidynes mažiau žinomuose telkiniuose. Vienu tokių telkinių ir tapo šių metų ŠALFASS žaidynių vieta – Boston priemiestis Worcester-Shrewsbury. Čia lietuviai turi labai gražų Maironio parką, ten vykdavo skautų festivaliai, vyksta koncertai, kiti renginiai, bet iki šiol niekad nebuvo rengtos tokios kaip ŠALFASS žaidynės. Deja, pasak L. Misevičiaus, viskas susiklostė kiek kitaip, nei rengėjai planavo.

Koją, rodos, pakišo silpnokas organizacinio komiteto pajėgumas. „Klaidų, – sako L. Misevičius, – pirmiausia padarėme dėl to, kad ten [Worcester-Shrewsbury – D.C.] nėra oficialaus sporto klubo, kuris turėtų ilgametės tradicijas. Vietos lietuviai neturėjo tokių renginių rengimo patirties.“

Nors Centro valdybos pirmininkas pripažįsta, jog, žiūrint iš organizacinės pusės, būtų nesudėtinga ir

apsimokėtų ŠALFASS varžybas rengti tokiuose miestuose kaip Čikaga, Toronto, Cleveland ar Detroit, kurie turi ilgametės tokių renginių ruošimo tradicijas. Tačiau jis abejoja, ar mes to norime, ar tai yra geriausias kelias, jei jo vadovaujama organizacija bando aprėpti visą Šiaurės Ameriką. L. Misevičiaus įsitikinimu, prisirišimas prie vieno ar poros miestų yra lengviausias kelias – taip elgdamasi ŠALFASS vadovybė paliktų nuošalyje visą likusią JAV ir Kanados lietuvių sporto visuomenę.

Todėl Centro valdybos pirmininkas nėra linkęs eiti lengviausiu keliu. Jis mano, jog ŠALFASS žaidynes Čikagoje ar kitame didesniame mieste galima būtų rengti kas 5 metus, bet vien tik apsiriboti Čikaga būtų ne pats tinkamiausias strateginis sprendimas. „Jei jau mus išrinko vadovauti šiai organizacijai ir mes norime kuo geriau atlikti savo pareigas, – sako L. Misevičius, – reikės įdėti daugiau pastangų, pvz., surasti finansavimą, kad varžybos apimtų kuo platesnę geografiją.“

Kad tokia L. Misevičiaus ir jo valdybos pasirinkta strategija kuo labiau praplėsti varžybų dalyvių geografiją pasiteisina, parodė ir šių metų ŠALFASS žaidynės Worcester-Shrewsbury. Jau treči metai iš eilės vyrų „A“ krepšinio varžybose dalyvauja Texas lietuvių komanda. Šiemet pirmą kartą po ilgos pertraukos sulaukta komandos iš saulėtosios Florida valstijos. Ten, pastebi Centro valdybos pirmininkas, neseniai įsikūrė lietuvių krepšinio lyga. L. Misevičius dėkoja Arvydui Bubuliui, kuris subūrė vyrų komandą ir į žaidynes atvyko iš Boston. Bet bene mažiausia staigmena buvo nauja jaunimo krepšinio komanda iš Ottawa miesto. L. Misevičius yra tikras, jog jaunai komandai patiko ŠALFASS žaidynės ir nuo šiol ji kasmet dalyvaus jose.

Kaip vieną iš galimų šios problemos sprendimų L. Misevičius nurodė pasiūlymą pereiti prie kitokio, labiau amerikietiško, komercinio varžybų organizavimo – už žaidynių rengimą organizacijai ar pavieniams asmenims sumokant. Pasak Centro valdybos pirmininko, tokiu atveju varžybos būtų organizuojamos rimčiau, atsakingiau, o tie, kurie jas rengtų, prisiimtų daugiau atsakomybės. „Juk gerai žinome, – pastebėjo jis, – jog lietuviška veikla yra grįsta vien tik savanoriškumo principu, ir daugelis dar turime primokėti iš savo kišenės.“

Kitas kelias būtų ŠALFASS renginiams samdyti profesionalius varžybų rengėjus, tam reikalui renkant lėšas kitų lietuviškų renginių metu, galbūt prašant pagalbos iš Lietuvių Fondo ar panašių paramos organizacijų.

Tiesą sakant, galimybė ŠALFASS pačiam rinkti lėšas būsimiems savo renginiams jau egzistuoja. L. Misevičiaus vadovavimo ŠALFASS valdybai metu Amerikoje buvo įsteigtas ŠALFASS padalinys Čikagoje.

Nukelta į 15 psl.

Pirmos ir antros vietos krepšinio varžybų nugalėtojos.

„A“ krepšinio nugalėtojai – Čikagos komanda „Lituanica“.

Tinklinio 1-2 vietos laimėtojai, pirmas dešinėje – pagrindinis turnyro organizatorius Gintas.

Laurynas Misevičius pasidžiaugė dar viena 61-ųjų ŠALFASS žaidynių staigmena – LR ambasadoriaus JAV Žygimanto Pavilionio (viduryje) apsilankymu žaidynėse. Eugenijos Misevičienės nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Vydūno fondas skelbia 2-ąją „Skautų aidą“ stovyklinį konkursą

KŪRYBOS TEMOS

- 2 puslapių montažai (aprašymai su nuotraukomis)
- Stovykliniai rašiniai:
 - „Pareigingas stovyklautojas“
 - „Rūpestingas vadovas“
 - „Nepamirštama stovyklos diena“
 - „Mes – gamtos draugai“
- Stovyklinė fotožurnalistika (1 puslapio su paaiškinimais)
 - Įdomios stovyklinės akimirkos
 - Mokomės skautauti
 - Skautiškas žaidimas
 - Kūrybingi skautai

AMŽIUS

- I grupė: 10–14 m.
- II grupė: 15–17 m.
- III grupė: 18–20 m.
- IV grupė: 21+ m.

**Stovyklinius konkursinius darbus siųskite iki rugsėjo 12 d.
(Australijos skautams iki 2012 m. kovo 1 d.):**

SKAUTŲ AIDO stovyklinis konkursas
c/o Vydunas Youth Fund
14911 127th St.
Lemont, IL 60439

arba vyduno.fondas@sbcglobal.net

VERTINIMO KOMISIJA Vertinimo komisiją sudarys 3 tuntininkai iš atskirų LSS rajonų ir 3 skautai akademikai.

KONKURSO LAIKAS Iki 2011 m. rugsėjo 5 d.

PREMIJOS

KATEGORIJA	10–14 m.	15–17 m.	18–20 m.	21+ m.
Montažai	1 po 50 dol., 2–25	1 po 50 dol., 2–25	1 po 50 dol., 2–25	1 po 100 dol., 1–50
Rašiniai	1 po 50 dol., 2–25	1 po 50 dol., 2–25	1 po 50 dol., 2–25	1 po 50 dol., 2–25
Nuotraukos	1 po 50 dol., 2–25	1 po 50 dol., 2–25	1 po 50 dol., 2–25	1 po 50 dol., 2–25

Australijos skautams Po 25 dol. kiekvienai temos ir amžiaus kategorijai.

Prašome pranešti el. paštu, jei siųsite konkursinį darbą paprastu paštu.

Konkursiniai darbai bus išspausdinti stovykliniame „Skautų aidą“ numeryje.

„Aušros vartų/Kernavės“ tunto tinklalapis

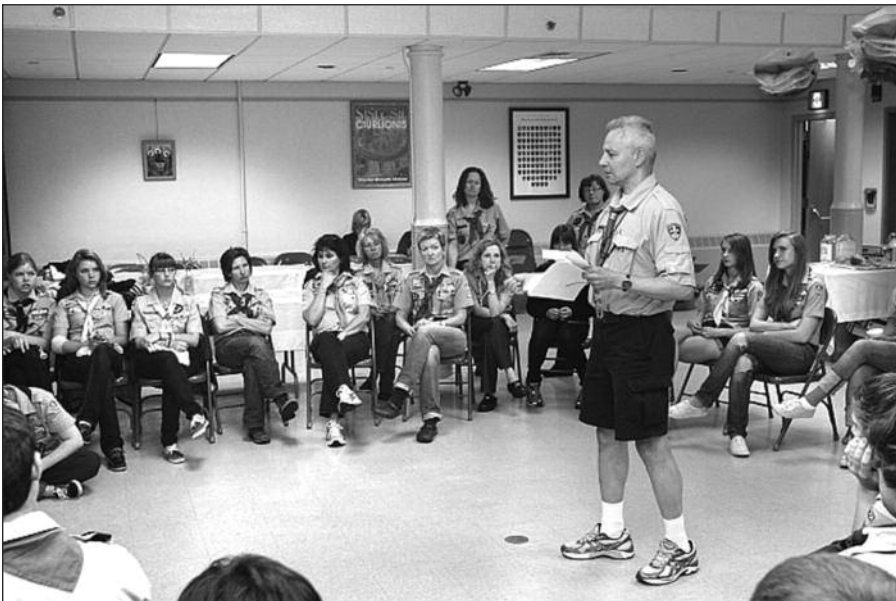
Pranešame, kad netrukus bus atnaujintas „Aušros vartų/Kernavės“ tunto tinklalapis. Čia rasite visą stovyklinę informaciją, pamatysite nuotraukas iš mūsų veiklos metų, o jei turite klausimų, čia rasite tunto vadijos informaciją. Tinklapių adresas: www.avk-tuntas.org

Gintaro/Ažuolo vadovų mokykla

Šią vasarą, liepos mėnesio gale, Rako stovykloje turėjo įvykti Gintaro/Ažuolo vadovų mokykla, kurioje dalyvauja Lietuvių skautų sąjungos broliai ir sesės. Ši mokykla ruošia jaunus, gerus vadovus, kad lietuvių skautų organizacija toliau galėtų gyvuoti. Deja, dėl mažo užsiregistravusių brolių ir sesių skaičiaus šių metų Gintaro/Ažuolo vadovų mokykla atšaukiama.

Š. m. birželio 9 d. didelis Čikagos lietuvių skautų ir skaučių tuntų skautų ir skaučių būrys traukiniu iškeliavo į Boston miestą dalyvauti trečiojo „Paslapčių ieškojime“. Nuotraukoje Čikagos tuntų skautai, skautės bei jų vadovai, dalyvavę šių metų „Paslapčių ieškojime“.

V.s. fil. Donatas Ramanauskas, „Paslapčių ieškojimo“ viršininkas, kalbasi su dalyviais, kurie susirinko iš kelių skirtingų vietovių.

Brolio Vytenio Lietuvninko nuotr.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

„Bitutės“ susitikimas su skaitytojais

Kartais Bitutė su savo skaitytojais bendrauja ne tik žurnalo puslapiuose. Žurnalo autoriai pakvietė savo bičiulius susitikti ir pakalbėti apie gražiausią metų laiką – žydėjimą.

Į susitikimą atvyko ištikimieji „Bitutės“ autoriai – kunigas Antanas Saulaitis, SJ, kuris trumpam buo sugrįžęs į Lietuvą iš JAV, gamtininkas ir rašytojas Selemonas Paltanavičius, taip pat dailininkė Gabrielė Baltrušaitytė ir kiti, kurie kiekvieną mėnesį stengiasi vaikams papasakoti įdomių istorijų, nufotografuoti gražiausių vaizdų ir nupiešti įdomiausių piešinėlių.

S. Paltanavičius pasakojo apie žydėjimą gamtoje – jis pažįsta turbūt visus augalus ir gyvūnus, nes nuo mažens domisi gamta ir daug valandų praleidžia fotografuodamas, nors yra rimtas Aplinkos ministerijos darbuotojas.

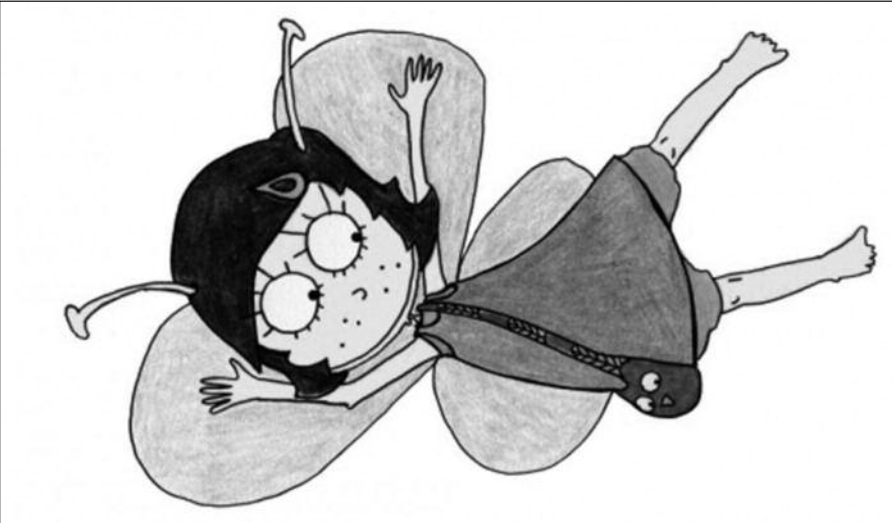
Kunigo A. Saulaičio kasdieninis darbas taip pat labai rimtas – jis yra kunigas, tačiau niekada nepamiršta šypsotis. Vaikams jis pasakojo, kada žydi žmogus.

Žmonės dažnai vadina gėlėmis vaikus ir jie tikrai teikia daug džiaugsmo, tačiau ir močiutė jam panaši į žydinčią obelį, nes jos plaukai balti ir ji labai myli savo anūkus.

G. Baltrušaitytė jau daug metų moko vaikus animacijos paslapčių, todėl daug žino apie vaikų svajones. Viena iš jų – kuo greičiau užaugti. Bet dailininkė siūlė neskubėti, nes vaikystės metai yra labai nuostabūs.

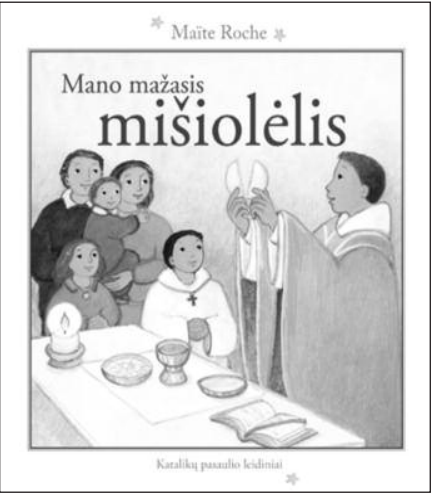
Susitikime dalyvavę trečiaklasiai iš darželio-mokyklos „Dainorėliai“ turėjo daug klausimų, beveik nenuleido rankų norėdami išsiaiškinti viską apie gamtą ir pasaulį, bet juk neįmanoma per vieną susitikimą visko sužinoti. Todėl žurnalo autoriai – žmonės ir vabalai žurnalistai – tikisi, kad „Bitutės“ puslapiuose sugebės ir sudominti, ir atsakyti į įvairiausius rūpimus klausimus. Norite sužinoti daugiau apie Lietuvoje leidžiamą žurnalą „Bitutė“ – apsilankykite tinklalapyje ir susipažinkite, o jei patiks, gal ir užsakyti panorėsite.

„Bitutė“

Pirmasis mišiolėlis vaikams

Ma te Roche. Mano mažasis mišiolėlis. Iš prancūzų kalbos vertė Andrius Leliuga. – Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai. 48 p.

„Mano mažasis mišiolėlis“ – nepamainomas pagalbininkas tėveliams, mamytėms, močiutėms, seneliams, krikšto tėveliams ir mamytėms, vyresniems broliams ir sesutėms. Visiems tiems, kurie nori mažiesiems bažnyčios lankytojams paprastai ir vaizdingai paaiškinti tai, kas vyksta per šv. Mišias.

Tai – pirmasis mišiolėlis vaikams. Jame – kunigo žodžiai, susirinkusių atsakymai ir gražūs paveikslukai, kurie padės suprasti liturgijos prasmę ir mažajam šv. Mišių dalyviui kaip suaugusiajam jose dalyvauti.

Knygelę galima užsisakyti www.katalikuleidiniai.lt arba paprašyti savo giminaičių, kad nupirktų Lietuvoje ir Jums atsiųstų.

Redaktorė

Aplankykite Balzeko lietuvių kultūros muziejuje veikiančią vaikų piešinių parodą „Nepalaužta dvasia“ („Hope and Spirit“). Paroda veiks iki rugpjūčio mėn. pabaigos. Visų vaikų piešinius galite pamatyti muziejaus tinklalapyje www.balzekasmuseum.org

Ten pat veikia labai įdomi istorinė paroda „Smurto kronika“
Daugiau informacijos tel. 773-582-6500.

Kadras iš kino filmo. Thor – aktorius Chris Hemsworth. www.marvel.com nuotr.

Veiksmo ir nuotykių filmo „Thor“ įvertinimas

GYTIS KRIAUCIŪNAS

Labas visiems mano filmų įvertinimo skaitytojams. Prieš savaitę aš ir mano brolis žiūrėjome filmą „Thor“. Noriu savo išpūdžiais pasidalinti su jumis.

Apie ką šis filmas?

Šis filmas yra apie vyrą, kurio vardas yra Thor. Veiksmas vyksta mūsų planetoje ir sukurtame pasaulyje, kur Thor ir jo šeima gyvena. Vieną kartą, per Thor karūnavimo ceremoniją, blogi ledo milžinai bandė atgauti savo energiją, kuri buvo iš jų atimta. Bet geras milžinas visus blogiečius sustabdė. Thor pasidarė labai piktas, kad blogiečiai atidėjo jo karūnavimą ir nusprendė su maža grupe draugų keliauti į ledo milžinų šalį. Nors vartų savininkas jiems sakė ten nekeliauti, grupė nepaklausė. Kai ten nuvyko, Thor grupę sutiko milžinų karalių. Jis jiems leido pabėgti, bet Thor, būdamas labai išpuikęs, pradeda kovą su milžiniais. Po kelių minučių visa Thor grupė, išskyrus jį patį, pamato, kad reikia bėgti, nes visi mirs. Grupė sėkmingai pabėga, bet sutinka Thor tėvą, kuris labai supykęs. Tėvas gailisi, kad parinko Thor būti karaliumi ir išmeta jį iš gyvenamo pasaulio visam laikui. Taip išmestasis atsiranda mūsų pasaulyje. Jeigu norite žinoti, kas jam atsitiko, siūlau pažiūrėti filmą.

Ar filme vaidina žinomi aktoriai?

Filme vaidina aktoriai Chris Hemsworth (Thor), Natalie Portman (Jane Foster), Tom Hiddleston (Loki), Anthony Hopkins (Odin) ir kiti.

Kas labiausia patiko ?

Man labiausiai patiko veiksmo scenos, nes man labiau patinka veiksmas nei paprastas dialogas. Man taip pat patiko vaizdų ryškumas. Pats atlikimas irgi buvo geras. Išvada – filmas buvo geras.

Kas nepatiko?

Man nelabai patiko pati pasaka, nes daug kitų filmų pastatyta pagal panašius scenarijus.

Kam siūlyčiau pažiūrėti šį filmą?

Aš siūlyčiau šį filmą pažiūrėti žmonėms, kuriems patinka skaityti veiksmo komiksus, arba žmonėms kuriems patinka veiksmo filmai. Reikėtų prisiminti kad šis filmas yra su pastaba „PG-13“, tad mažiesiems vaikams šį filmą žiūrėti netinka. Taip pat manau, kad vyresniems žmonėms šis filmas nepatiktų.

Ar verta filmą žiūrėti teatre, ar geriau išsinuomoti?

Mano nuomone geriau šį filmą išsinuomoti. Nors ir sakiau, kad filmas yra geras, bet, manau, neverta išleisti daug pinigų šio filmo bilietams. Duočiau filmui 7 žvaigždutes iš 10.

Pasijuokime

– Daktare, jeigu valgysiu daug morkų, ar tikrai pagerės mano regėjimas?
– Aišku! Argi kada matėte triušį su akiniais?..

– Kas vaizduojama šiame paveiksle: saulėtekis ar saulėlydis?
– Saulėlydis.
– Iš kur žinai?
– Pažįstu tą dailininką. Jis tik apie vidurdienį išsiropsčia iš lovos.

Kaimynė klausia vaiko: „Tomukai, kai užaugsi, kuo būsi?“. „Dabar esu Tomukas, o kai užaugsiu būsiu Tomas“, – atsako šis.

Atidaroma pasaulinio garso dailininko Arbit Blato kūrinių paroda „Arbit Blatas. Sugrįžimas į tėvynę“

Gegužę ir birželio pradžioje Vilniuje Lietuvos dailės muziejaus darbuotojai gyveno laukimu – iš New York turėjo atkelti žydų kilmės Lietuvos dailininko Arbit Blato darbų kolekciją, kurią Lietuvai padovanojo menininko našlė Regina Resnik Blatas bei posūnis Michael Philip Davis. Ir štai š. m. birželio 15 d. išskirtinės vertės dovana pasiekė Lietuvos dailės muziejų.

Kolekciją sudaro 340 Arbit Balto kūrinių (tapyba, skulptūra, grafika, scenovaizdžiai, piešiniai), sukurtų visais dailininko kūrybos laikotarpiais, kurios vertės žinovai dar nėra įkainoję. Taip pat muziejui padovanoti ir Arbit Blato memorialiniai daiktai bei archyvas ir surengtų dailininko kūrybos parodų katalogai.

Ir štai, praėjus vos 2 savaitėms po siuntos atidarymo, liepos 1 d., penktadienį, Nacionalinėje dailės galerijoje (Konstitucijos pr. 22, Vilnius) bus atidaroma paroda „Arbit Blatas. Sugrįžimas į tėvynę“. Prieš parodos atidarymą, birželio 29 d. ruošiamą spaudos konferenciją, kurioje dalyvaus iš JAV atskridęs Michael Philip Davis.

New York gyvenanti dailininko našlė, garsi amerikiečių operos solistė ir režisierė, Metropolitan Opera primadona R. Resnik-Blatas ir jos sūnus, teatro režisierius, prodiuseris, libretų autorius, o taip pat žinomas tenoras M. Ph. Davis sprendimą padovanoti Lietuvai ir perduoti Lietuvos dailės muziejui pasaulinės vertės meno kolekciją priėmė 2010 m. rudenį, o pernai lapkričio 17 d. kolekcijos padovanojimą galutinai patvirtino Lietuvos dailės muziejaus direktoriui Romualdai Budriui, kuris dailininko žmonos kvietimu buvo nuvykęs į New York ir, dalyvaujant dailininko Arbit Blato šeimos asmeniniam draugui žurnalistui Viliui Kavaliauskui, suderino dovanojamos kolekcijos perėmimą. R. Resnik-Blatas apie sprendimą padovanoti kolekciją Lietuvai pranešė ir Lietuvos Respublikos kultūros ministrui Arūnui Gelūnui, kai jis pernai metų rudenį lankėsi New York ir buvo priim-

tas jos namuose Manhattan. Kultūros ministras globojo kolekcijos sugrąžinimą į Lietuvą ir jos eksponavimą Nacionalinėje dailės galerijoje.

Persiunčiant Arbit Blato kolekciją į Vilnių nemažai pasidarbavo ir Lietuvos diplomatai. Asmeniškai talkino Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York Valdemaras Serapinas bei atašė Valda Lukoševičienė, iš LR Generalinio konsulato New York oficialiai išsiuntę kolekciją į Lietuvą, bei Užsienio reikalų ministerijos pareigūnai: ambasadorė ypa-

Arbit Blato nuotrauka ir jo sukurtos bronzinės skulptūros parodoje Hebrew Union College, NYC.

tingiems pavedimams Ina Marčilionytė bei vyriausioji specialistė Mėta Mikelaitienė. Arbit Blato kūrinių kolekciją į Lietuvą persiuntė tarptautinių krovinių pervežimo įmonė „Atlantic Express“.

Dalis darbų atkeliavo iš Veneza (Italija). Juos iš dailininko Arbit Blato studijos Lietuvai dovanotos kolekcijos dalis į Vilnių buvo parvežta dar balandžio mėnesį Lietuvos dailės muziejaus transportu.

Išskirtinės vertės kolekcijos dovanojimu besirūpinusio ir jos persiuntimą organizavusio Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus R. Budrio nuomone, Lietuvos dailės muziejuje jau esanti ir eksponavimui Nacionalinėje dailės galerijoje rengiama kolekcija turbūt yra didžiausia pagal vertę kultūrinė dovana Lietuvai jos istorijoje po Mykolo Žilinsko kolekcijos padovanojimo. Šios išskirtinės svarbos kolekcijos gavimas – tai ypatingas mūsų valstybės kultūrinis įvykis, darantis Lietuvą pasaulinio garso dalininko kūrybos tyrinėjimo ir populiarinimo centru, atskleidžiantis, kokią išskirtinį talentą išugdė Lietuvos žemė.

Pasak dailininko Arbit Blato šeimos artimo bičiulio, žurnalistą bei kolekcininką Viliaus Kavaliausko, kuris aktyviai tarpininkavo ir talkino Lietuvos dailės muziejui perimant dovanojamą kolekciją, Arbit Blatas, kurio tėvas Kauno Laisvės alėjoje pardavinėjo fortepijonus, buvo išimtinai aktyvus lietuvių kultūrinio gyvenimo dalyvis. Išvykęs iš Kauno studijuoti į Paryžių, jis jau vežėsi pluoštą Lietuvos režisierių, aktorių, kolegų dailininkų portretų. Savo geriausiais draugais prieš tris dešimtmečius jis įvardijo Balį Sruogą, Petrą

Cvirką, Salomėją Nėrį, Paulių Gailaunę, Augustiną Gričių. Jau Paryžiuje daug bendravo su ten pat studijavusiais Juozu Miltiniu, Vytautu Kazimieru Jonynu, Antanu Gudaičiu. Po karo globojo Adomą Galdiką, padėjo rengti Vakaruose jo parodas. Gyvendamas Amerikoje ilgus metus buvo lietuvių pranciškonų ir jų iškilios asmenybės kun. Leonardo Andriekaus įkurtos Galdiko galerijos rėmėjas. Niekada neužmiršo lietuvių kalbos, dažnai prisimindavo Juozo Tysliavos poeziją. Net ir būdamas

tikru pasaulio kultūrinės aristokratijos veikėju, savo lietuviška kilmė labai didžiavosi.

Nacionalinės dailės galerijos vadovės dr. Lolitos Jablonskienės nuomone, žymaus dailininko Arbit Blato paroda Nacionalinėje dailės galerijoje – išskirtinis įvykis. Galerija didžiujasi galėdama atlikti savo misiją – rodyti XX a. Lietuvos dailę kaip platus, atviro pasaulio meno dalį.

Parodos kuratorės dailėtyrininkės Ilonos Mažeikienės pastebėjimu, modernizmo klasikas, aktyvus tarptautinės meno scenos dalyvis Arbit Blatas (Neemija Arbitblatas, Neemiya Arbit Blatt) priklauso pokario menininkų humanistų kartai. Jį siejo glaudus ryšys su ryškiausiais XX a. meno atsinaujinimo sąjūdžiais, jis kaip reta turėjo daug artimų bičiulių tarp garsiausių to meto menininkų. Iš Lietuvos kilęs dailininkas buvo pripažintas ne tik Europoje, kur gyveno iki Antrojo pasaulinio karo, bet ir už Atlanto.

Arbit Blatas buvo žinomas Kauno menininkams bei parodų lankytojams nuo 1926 metų parodų, Paryžiaus meno erdvėje debiutavo 1929 m. Netrukus buvo pakviestas savo kūrinius rodyti New York. Nors nuolat gyveno Paryžiuje, palaikė glaudžius ryšius su Lietuva, vis sugrįždavo aplankyti gimtinėje likusių tėvų. Dalyvavo laikinosios sostinės menininkų parodose, tėviškėje diegė europietiškas dailės tradicijas – 1932 m. įkūrė pirmą privačią dailės galeriją Kaune. Prieš karą 1939 m. emigravo į Jungtines Amerikos valstijas, 1941 m. tapo Amerikos piliečiu. Pokariu aktyviai reikėsi Europos dailės erdvėje, dalyvavo Paryžiaus bei Veneza meniniame gyvenime.

Už nuopelnus prancūzų kultūrai dailininkui buvo suteiktas Prancūzijos garbės legiono riterio bei karininko vardas (1978 ir 1988 m.). Arbit Blatas buvo apdovanotas aukso medaliu „Venezia Riconosce“ (1980), Masada medaliu (1982). Už skulptūrą Monparnaso laikų bičiuliui dailininkui Chai Soutine (1893–1943), atidengtą „Gaston Baty“ skvere, buvo apdovanotas Paryžiaus miesto apdovanojimu „Medaille de Vermeil“ (1987).

Pasak parodos kuratorės Ilonos Mažeikienės, Lietuvos dailės muziejui rinkinyje pristatyti visi dailininko pamėgti žanrai. Tai peizažai: impresiškai Paryžiaus bei Prancūzijos miestelių kraštovaizdžiai, epiški naktinės Veneza vaizdai; portretai: teatrališkai didžiosios scenos bei muzikos elito atstovų – dailininko žmonos, garsios amerikiečių operos dainininkės ir režisierės R. Resnik-Blatas, Luciano Pavarotti, Placido Domingo, legendinio prancūzų mimo Marcelio Marceau bei Monmartro dailininkų – Pablo Picasso, Maurice Vlaminckas, Maurice Utrillo, Giorgio de Chirico, Mané Katzo ir kt. atvaizdai.

Lietuvos dailės muziejui padovanotą Arbit Blato kolekciją praturtina ekspresyvūs virtuoziški kūriniai, sukurti pagal B. Brechto „Operos už tris skatikus“ tematiką: operos scenomis ištapytos durys iš dailininko namų Veneza, du litografijų ciklai bei dešimties personažų skulptūrų grupė. Taip pat įtaigūs natūrmortai; viename jų, su lietuviškomis medinėmis šventųjų skulptūrėlėmis, atskleista dailininką jaudinusi gimtinės tematika. Atskirą grupę kolekcijoje sudaro Holokausto aukų bei tragiškai žuvusios dailininko motinos ir tėvo atminimui sukurti kūriniai – 7 bronzos plakečių kompozicija, pažymėjusi pirmąją Venecijos getą Campo del Ghetto Nuovo, ekspresyvos ir dramatiškos drobės, pirmieji Holokausto monumonto piešiniai bei skulptūros.

Pažymėtina, jog pasaulinį pažinimą pelniusio dailininko Arbit Blato kūrinių yra įsigiję garsiausi muziejai bei prestižinės meno institucijos: National Gallery of Art, Washington, DC, e Metropolitan Museum of Art, New York, George Pompidu Center Paryžiuje, Boulogne-Billancourt muziejus, garsėjantis Paryžiaus meno mokyklos kolekcija ir daugelis kitų.

Nuo šiol didžiausią Arbit Balto kolekciją turi Lietuvos dailės muziejus.

Arbit Blato palikimo persiuntimui į Lietuvą paramą skyrė Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerija. Generalinis parodos „Arbit Blatas. Sugrįžimas į tėvynę“ rėmėjas – bankas „Snoras“. Parodos ruošimo bendraautoriaus – Amerikos centras. Informaciniai rėmėjai – „Lietuvos rytas“, lrytas.lt, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, „Valstybė“. Rėmėjai: LR kultūros ministerija, Kultūros rėmimo fondas, Lietuvos žydų bendruomenė, Lietuvos geležinkeliai, BTA draudimas, Ad Rem mothers, UAB „Art to Art“, UAB DAN Communications.

Lietuvos dailės muziejaus darbuotojai džiaugiasi sulaukę siuntos – Arbit Blato rinkinio. Danutės Mūkienės nuotr.

Paruošė Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

Sumuštiniai mūsų stalui

Tai vienas iš dažniausiai gaminamų ir vartojamų patiekalų kasdien ir įvairiausiomis progomis. Malonu, skanu ir gražu sumuštinį suvalgyti per pusryčius, pavakarius arba vakarienę, juo pavaišinti netikėtą svečią, praturtinti ir papuošti iškilmingą stalą. Nepakeičiami sumuštiniai ir gamtoje bei kelionėje.

Žinoma, tik nereikia galvoti, jog vien tik sumuštiniais turėtume pradėti gyventi. Nors dietologai jau skambina pavojaus varpais: sumuštiniai užkariauja pasaulį! Toks yra šiuolaikinio gyvenimo ritmo rezultatas, ir nieko čia nepadarysi. Bet galime išmokyti gaminti naudingesnius ir įvairesnius sumuštinis, kad iš menkaverčio sauso valgio jie taptų tikru kulinariu šedevru. Svarbiausia – nepamesti saiko.

Atrodytų, kas gali būti paprasčiau, nei pasigaminti sumuštinį: atpjovei duonos riekę, aptepei ją sviestu, uždėjai ant viršaus dešros arba sūrio. Tačiau ar verta apsiriboti tik šiuo nuobodžiu keliu, kai yra daugybė kitų šios užkandos variantų? Galima naudoti įvairių rūšių duoną, padažus, įdarus, žaisti su sumuštinio forma: atvirais, uždara ir sluoksniuotais.

Tamsusis sumuštinio tortas

Reikės: 1 kepalą juodos duonos, kumpio pertepimui: 8 oz sviesto, 8 oz kumpio, trupučio druskos, pipirų. Sūrio pertepimui: 8 oz sviesto, 8 oz fermentinio sūrio, 2 skiltelių česnako, trupučio baltųjų pipirų. Žaliajam pertepimui: 4 oz sviesto, 1 nedidelio agurko, pusės pundelio petražolių, pusės citrinos sulčių, trupučio druskos.

Puošimui: 4 oz sviesto, 1 pomidorą, 1 agurką, petražolių.

Duoną supjaustykite į 6 lakštus. Ruošdami pertepimus, visus jiems skirtus produktus permalkite mėsmaie ir gerai išmaišykite. Šiomis masėmis pertepkite duonos sluoksnius. Tortą suvyniokite į maistinę plėvelę ir paslėkite nakčiai. Vėliau vieną valandą palaikote šalta.

Prieš patiekdami, šonus ir viršų aptepkite išsuktu sviestu. Puoškite pomidorų skiltelėmis, petražolėmis ir agurkų griežinėliais.

Vieno kashio (canape)

Atviri sumuštiniai gali būti dideli ir maži – vieno kashio. Mažiams sumuštiniais reikia ne itin minkštos duonos be plutelės. Iš jos išpjaukite pageidaujamą formą: ratukus, trikampėlius, nedidelius kvadratėlius, gėlytes. Ant duonos tiks „Parma“ sūris su moliūgų gabaliukais, krevetė, apvyniota kumpiu, silkutės gabalėlis, raudonieji ikrai, kumpis su sūriu, paštetas. Svarbiausia, kad šios sumuštinio sudedamosios dalys nebūtų labai drėgnos, antraip duona sudrėks ir praras formą.

Vieno kashio sumuštiniais papuošti tiks svogūnų laiškai, petražolės, bazilikas, marinuoti agurkė-

liai, mažyčių pomidorų puselės. Atminkite, kad tokie sumuštiniai labai apgaulingi – net nepajusite, kiek jų suvalgysite.

Suvožtiniai (sandwich)

Ant atviro sumuštinio blogai laikosi įmantrūs valgis, ir valgyti jį ne labai patogiu – galima išsitepti rankas. Manoma, kad būtent su tokia problema, lošdamas kortomis, susidūrė Sandwich grafas John Montagu. Todėl jis paprašė virėję uždengti jo jautienos pjautos dviem riekelėmis duonos. Tai atsitiko 1762 metais, ir dabar kiekvienoje šalyje egzistuoja saviti uždari sumuštiniai (suvožtiniai), grafo garbei pavadinti „sandvičiais“. Indijoje gaminamas vegetariškas variantas, Amerikoje – mėsainiai ir sūrainiai, Italijoje – *panini*.

Suvožtinių sudedamosios dalys gali būti įvairios, tačiau bet kokio suvožtinio paruošimo būdas yra toks pats: perpjaukite bandelę pusiau arba paimkite dvi duonos riekeles, vieną aptepkite sviestu arba *pesto* padažu (padažas, kurio pagrindinės sudedamosios dalys yra bazilikas, česnakai, druska ir alyvuogių aliejus),

padažo ir papuoškite petražolės šakele. Tokius įvairiaspalvius sumuštinukus ypač mėgsta vaikai.

Vienakashniai užkandžiai

Reikės: 1 sv šaldytos sluoksniuotos tešlos, puodelio „Mozzarella“ sūrio, 6 oz rūkyto kumpio, juodųjų alyvuogių be kauliukų, 6 pomidorų, pomidorų padažo, žalumynų, aliejaus, maltų pipirų, druskos.

* Tešlą atšildykite, iškočiokite ir stikline išspauskite apskritimus. Juos išdėliokite į aliejumi išteptą skardą, aptepkite aliejumi ir pomidorų padažu. Ant viršaus dėkite po pomodoro griežinėlių, pabarstykite druska, pipirais. Kumpį ir sūrį supjaustykite plonomis riekelėmis. Visą paeiliui sudėkite ant pomidorų.

* Skardą pašaukite į 400 F įkaitintą orkaitę ir kepkite 15 minučių. Paruoštus užkandžius apibarstykite žalumynais, puoškite alyvuogėmis.

Itališka bruschetta

Italų namų virtuvės klasika laikoma paprasta pomidorų *bruschetta* – atviras karštas sumuštinis, daro-

mas iš baltos duonos ir pomidorų. Iš pradžių baltos duonos ar batono riekelė apkepama keptuvėje be sviesto. Tuomet dar karšta įtrinama česnakų ir padengiama pomidorais: iš anksto reikia nulupti šių daržovių odeles ir pašalinti sėklas, supjaustyti kubeliais ir sumaišyti su susmulkintais bazilikų lapeliais, druska ir kvapniu šaltai spaustu alyvuogių aliejumi. Galite naudoti ir keptos jautienos gabaliukų ir tarkuoto „Parmezan“ sūrio, „Mozzarella“ su keptomis krevetėmis ar alyvuogių su artiškais.

Prancūziškas sumuštinis

Kitaip nei Italijoje, kur sviestas labai mėgstamas, Šiaurės Prancūzijoje jis – dievinamas. Ir karštus sumuštinis čia gamina sočius, sunkius ir vadina *Croque monsieur* bei *Croque madame*.

Sumuštiniai reikia dviejų duonos riekelių be plutelės: jos suteptos sviestu, tada tarp jų dedama sūrio su kumpiu. Toks suvožtinis apkepamas iš abiejų pusių svieste. *Croque monsieur* – jau ir pagamintas, o ant *Croque madame* dar uždedamas

keptas neplaktas kiaušinis.

Meksikietiškas sumuštinis

Meksika taip pat turi savąjį karštą suvožtinį, vadinamą *quesadilla*. Ant blynelio (*tortilla*) užberkite tarkuoto sūrio „Cheddar“ ir „Mozzarella“, keptų svogūnų ir kapotų krevetėlių. Ant viršaus dėkite antrą blynėlį ir apkepkite šį suvožtinį iš abiejų pusių – kol taps traškus. Tada supjaustykite trikampiais gabalėliais ir patiekite su avokado užkanda („Guacamole“) ir meksikietišku padažu (salsa). Meksikietiškam sumuštinui taip pat tiks kepta mėsa, *pesto* padažas arba majonezas. Svarbiausia, kad įdaras nebūtų labai drėgnas, antraip užkanda nebus traški.

Sumuštiniai su kumpiu

Reikės: 1/2 sv virto kumpio, 6 oz sviesto, 3 virtų kiaušinių trynių, 4 riekių juodos duonos, 8 žirnelių (virtų, šaldytų ar konservuotų), trupučio svogūnų laiškų, druskos.

Plonai supjaustykite virtą kumpį. Dalį sviesto išsukite su kiaušinio tryniais ir trupučiu druskos. Tokį sviestą tepkite ant kiekvieno kumpio gabalėlio. Kumpį suvyniokite į ritinėlį, persmeikite smeigtuku ir 1 val. laikykite šaldytuve.

Duoną supjaustykite trikampiais, užtepkite sviestu, dėkite kumpio ritinėlius ir susmeikite smeigtuku. Sumuštinis pabarstykite susmulkintais svogūnų laiškais, papuoškite žirneliais.

Vyniotiniai sumuštiniai

Reikės: 3 plonų lavašų (lavašais vadinamos minkštos *tortilla*, taip pat ploni, minkšti arabų ar indų *paplotėliai*), puodelio fermentinio sūrio, skardinės su aliejumi konservuotų žuvų, 3 kiaušinių, 4 česnakų skiltelių, majonezo, petražolių, krapų.

* Kiaušinius išvirkite, nulupkite ir susmulkinkite arba sutarkuokite rupia tarka. Žuvį nusunkite ir sutrinkite šakute. Sūrį sutarkuokite rupia tarka. Žalumynus sukapokite, česnakus sugrūskite. Majonezą gerai išmaišykite su česnakais bei žalumynais. Mišiniu ištepkite lavašus.

* Vieną lakštą tolygiai apibarstykite tarkuotu sūriu, ant jo majonezu ištepta puse dėkite antrą lakštą. Viršų aptepkite majonezo padažu ir trinta žuvimi. Apteptąją puse dėkite trečią lavašą, tepkite majonezu, apibarstykite smulkintais kiaušiniiais.

* Visus sluoksnius susukite į ritinėlį, lengvai paslėkite ir pusvalandį palaikykite šaldytuve. Atšaldytą vyniotinį supjaustykite norimo dydžio riekutėmis, jas tiekite papuoštas žalumynais.

Galima paruošti tortą vyniotinį su balta duona. Tada jo pertepimui tiks lašišos konservai, sviestas ir citrinos sultys. Ją pertepkite geltonuoju pertepimu, kuris padaromas iš virtų kiaušinio trynių, sviesto, druskos ir baltųjų pipirų. Trečią pertepimą darykite su avokado uždaru („Guacamole“). Paruošimo būdas toks pats, kaip tamsiajam tortui.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Lietuva nesivaržys su Latvija dėl europinių lėšų dujų terminalui

Latvijos ir Lietuvos premjerai V. Dombrovskis (k.) ir A. Kubilius. **ELTA** nuotr.

Vilnius (ELTA) – Lietuva nesivaržys dėl europinių lėšų regioninio suskystintų dujų terminalo statyboms Latvijos teritorijoje, nors ketina statyti savo suskystintų dujų terminalą. Tai pareiškė Lietuvos premjeras Andrius Kubilius, susitikęs su Latvijos kolega Valdis Dombrovskis.

Patvirtinta sovietinių specialiųjų tarnybų dokumentų paskelbimo programa

Vilnius (ELTA) – Vyriausybė patvirtino buvusios SSRS specialiųjų tarnybų dokumentų paskelbimo programą. Kultūros ministerijos parengtu nutarimo projektu siekiama, kad šiais metais įgyvendinamai programai iš Privatizavimo fondo būtų skirta daugiau kaip 200,000 litų. Šios lėšos bus panaudojamos įrengiant patalpas ir darbo vietas, kuriose bus dirbama su išlaptinta informacija ir skelbiami dokumentai.

Programą vykdo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRTC). Už programos įgyvendinimą yra atsakinga Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba. Įgyvendinus programą būtų sukurtos sąlygos tikrinti, analizuoti ir skelbti buvusios SSSR specialiųjų

Pasak Lietuvos premjero, šie projektai nėra tarpusavyje vienas kitą paneigiantys.

Latvijos ministras pirmininkas sako, kad artimiausiu metu bus baigta regioninio suskystintų dujų terminalo galimybių studija ir paaiškės, ar šiam projektui yra galimybių gauti europinį finansavimą. „Žinome, kad Estija ketina tokią pat galimybių studiją pabaigti spalį, taip pat žinome, kad Lietuva nori turėti savo terminalą Klaipėdoje, bet domisi ir galimybe dalyvauti regioniniame projekte“, – po susitikimo kalbėjo Latvijos ministras pirmininkas.

Siekdama turėti kitą dujų tiekimo šaltinį, Lietuva planuoja statyti savo teritorijoje nedidelį suskystintų dujų terminalą, tačiau latviai plėtoja regioninį ir didesnę terminalą. Manoma, kad suskystintų dujų terminalas turėtų būti pastatytas ir pradėti veikti iki 2014 m.. Skaičiuojama, kad terminalo statyba kainuos apie 200 mln. eurų.

tarnybų dokumentus. Kaip skelbia LGGRTC, KGB ir kitų specialiųjų sovietinių tarnybų dokumentų patalpinimas internetinėje erdvėje prisidėtų prie tų tarnybų veiklos ir jos dokumentų viešinimo bei prieinamumo visuomenei.

Šiuo metu didžiausias dėmesys skiriamas KGB veiklos Lietuvoje 1954–1990 m. moksliniams tyrimams. Tyrimo programa turi padėti atsakyti į klausimą dėl KGB dokumentų patikimumo, atskleisti pagrindinius KGB veiklos bruožus, principus, kad būtų sudėti, politinio sekimo principus ir būdus, prieš įvaizdžio kūrimą, kompromitavimo ir dezinformacijos taikymą, psichiatrinės prievartos ypatumus bei apibendrinti represinės politikos bruožus.

Pervadintas Lietuvos žemės ūkio universitetas

Vilnius (BNS) – Seimas Lietuvos žemės ūkio universitetą (LŽŪU) pervadino į Aleksandro Stulginskio universitetą. Pakeisti pavadinimą pakeidavo pats LŽŪU. Anot jo, su žemės ūkiu susietas pavadinimas stabdo šios aukštosios mokyklos plėtrą. Universitetui suteiktas Vasario 16-osios Lietuvos nepriklausomybės Akto signataro, prezidento Aleksandro Stulginskio vardas.

„Ar Lietuvai nebereikia aukšto-

sios žemės ūkio ir miškų mokyklos? – stebėjosi socialdemokratas Juozas Olekas. – Pavardžių gausa, kuri pasi-pila universitetų pavadinimuose, išplauna jų turinį. Mes švaistome vertybės lėšas.“

Žemės ūkio universitetas savo pradžią skaičiuoja nuo 1920 metų, kai Kaune buvo įsteigti Aukštieji kursai. Vėliau vieno jų fakulteto pagrindu įkurta Žemės ūkio akademija.

Patvirtinta kibernetinio saugumo programa

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Vyriausybė patvirtino pirmą Nacionalinę elektroninės informacijos saugos programą, kurioje nurodytos pagrindinės strateginės kryptys ir gairės kibernetinio saugumo srityje 2011–2019 metams.

Programos parengimui vadovavusi Vidaus reikalų ministerija pranešė, jog bus siekiama sukurti grėsmių ir pažeidžiamumų kibernetinėje erdvėje valdymo sistemą, sukurti elektroninės informacijos saugos sistemą, stiprinti teisinę bazę, reikalingą veiksmingai reaguoti į saugumo

įvykius elektroninių ryšių tinkluose. Taip pat bus siekiama dalyvauti Estijoje išikūrusio NATO kibernetinės gynybos tobulinimo centro veikloje, tarptautinėse kibernetinės gynybos pratybose, tobulinti kovos su nusikalstamomis veikomis kibernetinėje erdvėje sistemą.

Pasak programos, strateginis tikslas yra, kad 98 proc. valstybės informacinių išteklių atitiktų kibernetinio saugumo reikalavimus, o vidutinis ypatingai svarbios informacinės struktūros įvykių išaiškinimo laikas sumažėtų iki 30 minučių.

Graikijos parlamentas patvirtino griežto taupymo priemones

Atėnai (BNS) – Graikų įstatymų leidėjai patvirtino naują griežto taupymo priemonių planą, kaip reikalaavo tarptautiniai kreditoriai, nors prie parlamento tebevyksta įnirtingi susirėmimai tarp protestuojančiųjų ir policijos, kuri ašarinėmis dujomis stengiasi juos išvaikyti.

Įstatymų leidėjai patvirtino karštai aptarinėtą planą, kurio laikantis iki 2015 m. būtų sutaupyta 28,4 mlrd. eurų vyriausybės išlaidų balanse. Jeigu parlamentas nebūtų pritaręs šiam priemonių planui, Graikija per kelias savaites būtų likusi be pinigų. Tačiau turi būti surengtas antras balsavimas, kuriuo norima atverti kelią Europos Sąjungos ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF) paramai.

Graikijoje tęsiasi protestai.

ELTA nuotr.

Buvęs Illinois gubernatorius pripažintas kaltu

Čikaga (BNS) – Nušalintas Illinois gubernatorius Rod Blagojevich buvo pripažintas kaltu dėl mėginimo parduoti po Barack Obama išrinkimo prezidentu likusią laisvą jo vietą Senate ir virtinės kitų kaltinimų korupcija.

54 metų R. Blagojevich pripažintas kaltu dėl 17-os iš 20-ies pareikštų kaltinimų. Tai jau antras R. Blagojevich teismo procesas dėl kaltinimų kyšininkavimu. Demokratų gubernatorius buvo suimtas, pasak prokurorų, pačiame „politinės korupcijos nusikaltimų įkarštyje“, praėjus kelioms savaitėms po B. Obama perga-

lės 2008 m. lapkritį vykusiuose prezidento rinkimuose.

Pirmas susikompromitavusio politiko teismo procesas baigėsi pernai rugpjūtį. Jis buvo pripažintas kaltu melavęs federaliniams agentams, tačiau dėl kitų 23 kaltinimų, įskaitant reketavimą, kyšininkavimą, mėginimą prievartauti turtą ir sukčiavimą panaudojant elektroninio ryšio priemones, prisiekusieji nesugebėjo priimti vieningos nutarties.

Šis skandalas iškėlė į dienos šviesą daug nemalonių faktų apie Čikagos politiniame gyvenime klestinčią korupciją.

Gaisrai pasiekė branduolinės laboratorijos teritoriją

Washington, DC (BNS) – Miškų gaisrai JAV New Mexico valstijoje pasiekė Los Alamos nacionalinės laboratorijos, kur vykdomi pagrindiniai JAV branduolinių ginklų tyrimai, teritoriją. Vienos iš svarbiausių JAV branduolinės laboratorijos veikla sustabdyta, kol ugniagesiai kovoja su išplieskusia ugnimi šioje teritorijoje. Į laboratoriją galės įžengti tik „svarbias pareigas užimantys“ darbuotojai.

Pareigūnai pranešė, kad „neaptiko jokio teršalų nutekėjimo“, ir tvirtino, jog nėra „tiesioginės grėsmės“ laboratorijai, tačiau iš laboratorijos teritoriją supančių miestų iškeldinti gyventojai.

Los Alamos laboratorija buvo įkurta per Antrąjį pasaulinį karą ir prisidėjo prie atominės bombos sukūrimo. Joje dirba apie 11,800 žmonių. Pačiame Los Alamos mieste yra 12,000 gyventojų.

Vyskupai išreiškė nerimą dėl įteisintų tos pačios lyties žmonių santuokų

Vatikanas (Bernardinai.lt) – Kaip praneša Vatikano radijas, New York valstijos katalikų vyskupai išreiškė savo nusivylimą ir nerimą dėl valstijoje įteisintų tos pačios lyties santuokų. Naują įstatymą, kuriuo bandoma „naujai apibrėžti kertinius civilizacijos akmenis“, ganytojai pavadino „tragišku valdžios sprendimu, pakirsiančiu tiek santuoką, tiek šeimą“.

Ganytojai birželio 25 d. išplatintame pranešime spaudai pažymėjo, jog Katalikų Bažnyčia į homoseksualios brolius ir seseris žvelgia su pa-

garba, orumu ir meile. Tačiau santuoka yra vieno vyro ir vienos moters susijungimas į visą gyvenimą trunkančią meilingą, atvirą vaikams sąjungą, skirtą vaikų ir pačių su-tuoktinių geriui. „Šis apibrėžimas negali keistis, nors suprantame, kad mūsų įsitikinimai apie santuoką bus ir toliau išjuokiami ir netgi dabar kai kas bandys imtis valdžios veiksmų prieš bažnyčias ir religines organizacijas, kurios skelbia šias amžinas tiesas“, teigia praneškime New York vyskupai.

Pradėjo veikti nauja Vatikano internetinė svetainė

Vatikanas (BNS) – Birželio 29 d., šv. apaštalų Petro ir Pauliaus šventės dieną, Vatikanas oficialiai atidarė savo naują internetinę naujienų svetainę news.va, o prieš dieną popiežius Benediktas XVI jame paskelbė pirmą trumpąją žinutę iš savo planšetinio kompiuterio.

Popiežiškosios visuomenės ryšių tarybos pirmininkas arkivyskupas Claudio Maria Celli sakė, kad šis su-

manymas yra pagarbos ir ištikimybės Benediktui XVI išraiška jo 60 kunigystės metinių proga.

Naujoji svetainė apjungs tai, ką spausdina dienraštis „L'Osservatore Romano“, perduoda Vatikano radijas ir televizija bei kiti Vatikano žiniasklaidos šaltiniai. Naujienų svetainėje news.va tikintieji taip pat ras informacijos apie Vatikane vykstančius renginius.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Po 15 metų Lietuvoje darbingo amžiaus žmonių bus mažiau, nei šiuo metu yra darbo vietų, skaičiuoja „Nordea” specialistai. Tokia padėtis susiklostys todėl, kad šiuo metu į darbo rinką įsiliejanti 1990 m. karta nesugebės atstoti į pensiją išeinančiųjų skaičiaus. Šiuo metu Lietuvos demografinė padėtis yra kaip niekada palanki ekonomikos plėtrai – beveik 2 iš 3 šalies gyventojų yra darbingo amžiaus, jie sudaro 64 proc. visuomenės. Tokia padėtis vadinama demografiniu langu – tai laikas, kai pensininkų skaičius dar nebūna smarkiai išaugęs, o vaikų skaičius dėl prastėjančio gimstamumo jau būna sumažėjęs. Tačiau tokia padėtis netrukus pradės labai keistis ir demografinis langas užsivers jau per keletą ateinančių metų – net jei darytume prielaidą, kad jauni žmonės daugiau iš Lietuvos neemigruos, per artimiausią dešimtmetį 20–24 metų gyventojų Lietuvoje sumažės visu trečdaliu, o 25–29 metų žmonių bus apie 5 proc. mažiau, nei yra šiuo metu.

Praėjo du mėnesiai, kai savo darbo rinkos duris Lietuvos ir dar devynių ES šalių gyventojams atvėrė Vokietija. Nors iki tol kalbėta, kad didžiausia Europos ekonomika išvilios paskutinius dar likusius Lietuvoje darbingiausius žmones, taip neatsitiko. Įdarbinimo Vokietijoje paslaugas teikiantys verslininkai sako, kad labiausiai lietuviams prigyti netoli esančioje turtingoje šalyje trukdo kalbos nemokėjimas. Sujudimo nepastebėjo ir Gyventojų registro tarnyba, kurioje deklaruoja savo išvykimus Lietuvos piliečiai. Kad išvyko nuolat gyventi ir dirbti į Vokietiją, gegužę deklaravo 322, birželį – 258 mūsų šalies piliečiai. Tačiau ir prieš vokiečiams atveriant savo darbo rinką deklaravusiųjų išvykimą į kaimyninę šalį buvo nė kiek ne mažiau.

Lietuvoje mokesčiai nebebus tokie maži, kaip prieš krizę, pareiškė SEB banko specialistas Gitanas Nausėda. Didesnė valstybės skola – didesni ir mokesčiai, pastebėjo G. Nausėda. „Rusijos krizei baigiantis, valstybės skola siekė 25 proc. ekonomikos. Kitų metų gale skola jau gali siekti 43–45 proc. ekonomikos. Tai reiškia, kad taikyti tokius mokesčius, kaip prieš dešimtmetį, galimybės bus blogesnės”, – sakė G. Nausėda. Atsigavimą stabdys ir iš šalies emigruojantys gyventojai bei naujų gamyklų trūkumas. 2008 m. pabaigoje valstybės skola siekė 17,4 mlrd. litų. Šių metų gale ji turėtų būti du su puse karto didesnė – 42,2 mlrd. litų. Todėl auga ir grąžintina suma, ir palūkanos. Pagrindinis šaltinis skolai grąžinti ir palūkanoms mokėti – surenkami mokesčiai. Šiais metais vien palūkanoms numatyta išleisti 1,9 mlrd. litų. Prieš krizę, 2008 m., palūkanoms buvo sumokėta daugiau kaip milijardu litų mažiau – 0,8 mlrd. litų.

Šiauliuose gyvenantis finansų specialistas iš Šveicarijos Charly Stieger skaičiuoja, kad Lietuvoje maisto produktų kainos turėtų būti bent jau 20 proc. mažesnės, o drabužiai, avalynė ir buitinė technika tu-

rėtų kainuoti bent 50 proc. pigiau. Lygindamas kainas minimalų Lietuvos atlyginimą šveicaras laiko 1,500 litų – 800 litų jam yra nesuvokiamas atlyginimas. Tuo tarpu Šveicarijoje minimalus atlyginimas – 3,500 frankų (apie 8,700 litų). Už minimalų atlyginimą Lietuvoje galima nusipirkti 365 litrus benzino, Šveicarijoje už minimalią algą šveicariškomis kainomis galima nusipirkti 2,046 litrus benzino. Tik mokesčiai už kambarių nuomą Lietuvoje ir Šveicarijoje pagal perkamąją galią kainuoja beveik tiek pat.

Šiais metais „Sodra” iš bankų ir valstybės iš viso planuoja pasiskolinti 2,2 mlrd. Lt. Šiuo metu „Sodros” paimtų paskolų suma siekia 6 mlrd. 662,8 mln. Lt. „Sodra” praneša, kad pradeda įsisavinti komercinių bankų „Nordea” Lietuvos skyriaus ir SEB susivienijimo suteiktą paskolą. Pirmoji dalis lėšų – 75 mln. Lt – pasiskolinti už 2,09 proc. palūkanas, šiuo metu vieno mėnesio tarpbankinės palūkanos litais sudaro 1,49 proc.

Smunkančios naftos kainos keičia skaičius ir Lietuvos degalinių švieslentėse. Tačiau benzinas mūsų šalyje vis tiek kainuoja daugiausia iš visų Baltijos valstybių. Nors dyzelinas Estijoje apmokestintas daugiau nei Lietuvoje, šios šalies gyventojai už jį moka mažiau. Nuo mėnesio pradžios didmeninė „Orlen Lietuva” benzino kaina nukrito 16 centų, dyzelino – 9 centais. Kainas prikirpo ir kiti tinklai. Litras 95 benzino degalinėse birželio viduryje kainavo apie 4,58–4,62 lito, dyzelino – 4,28–4,32 lito.

Kailių karaliene vadinama verslininkė Nijolė Veličkienė ir jos įsteigtos bendrovės privalės padengti 6 mln. JAV dol. skolą Prancūzijos bendrovei „Compagnie Industrielle de Pelletteries C.A.” ir šveicarams iš bendrovės „MAYER&CIE AG”. Taip nusprendė Lietuvos apeliacinis teismas. N. Veličkienė nepripažino jai pareikšto ieškinio. „Lietuva – maža valstybė, todėl kiti pamatę, kad kažkas pradeda dirbti, daugiau sugeba, stengiasi atsikratyti”, – yra sakiusi verslininkė.

Vilnius (vz.lt) – Alkoholio gamybos bendrovės įmonių grupė „Alita”, valdoma „Anykščių vyno”, už 2,9 mln. litų pardavė 100 proc. alaus daryklos „Vilkmargės alus” akcijų. Įmonę įsigijo viena didžiausių Lietuvoje alaus bendrovių „Kalnapilio-Tauro grupė”. Tikimasi, kad sandoris sustiprins grupės finansinę padėtį, nes gautos pajamos bus panaudotos įsipareigojimų kreditoriams mažinimui.

PASAU LIS

Tarptautiniam valiutos fondui (TVF) vadovaus Prancūzijos finansų ministrė Christine Lagarde. Ji yra pirmoji moteris, tapusi šios organizacijos vadove. Ch. Lagarde pakeis nešlovę užsitraukusį Dominique Strauss-Kahn, kuris iš TVF vadovo pareigų po to, kai buvo apkaltintas seksualine prievarta prieš vieną New York viešbučio kambarinę. Vienintelis Ch. Lagarde varžovas buvo Meksikos centrinio banko vadovas Agustin Carstens. TVF valdyba pažymėjo, kad abu kandidatai yra „labai kvalifikuoti”. Ch. Lagarde sulaukė Jungtinių Valstijų, Europos šalių ir pagrindinių besivystančių šalių palaikymo.

JAV gyventojai šiuo metu išleidžia mažiausiai per beveik metų laikotarpį – žinovai teigia, kad šiuo metu vartojama netgi mažiau nei per patį ekonomikos krizės pakilimą. Gegužę amerikiečiai dar nebuvo linkę išlaidauti, pranešė JAV komercijos departamentas. Viltys, kad 2011 m. JAV ekonomika atsišaus ir vartojimas išaugs, žlugdomos vis kylančių degalų ir maisto produktų kainų. Šie veiksniai slopina milijonų amerikiečių perkamąją galią. Vidutinės JAV gyventojų mėnesinės įplaukos gegužę išaugo 0,3 proc., kartu su nežymiu degalų atpigimu šis faktas suteikia vilties, kad galbūt antroje metų pusėje amerikiečiai plačiau atvers pinigines, tačiau bent kol kas ryškesnio padėties pagerėjimo JAV gyventojai dar nejunta.

Per ES ir jos kaimyninėse valstybėse surengtą muitinės operaciją su-
laikyta daugiau nei 28,000 vnt. įvairių suklastotų tekstilės gaminių ir aksesuarų, atkeliavusių į ES per rytinę sieną. Prekių rinkos vertė – mažiausiai 1 mln. EUR (3,45 mln. Lt), jei prekės būtų parduotos, valstybių biudžetai dėl nesumokėtų mokesčių būtų praradę dar 1,5 mln. EUR. Vyk-dant operaciją „Fireblade” („Ugnies ašmenys”), dalyvavo ir Lietuvos tarnybos.

„Saab Automobile” nutarė už 255 mln. SEK (95,42 mln. Lt) parduoti automobilių gamyklą bei kitas patalpas Švedijos nekilnojamojo turto bendrovei „Hemfosa Fastigheter”. Pinigų algoms pritrūkusi švedų gamintoja, pardavusi 50,1 proc. akcijų, gamyklą Trolhetane ir kitą turtą nuomos. Tačiau pardavimo sandoriui dar turi pritarti Švedijos vyriausybė. 2010 m. švedų bendrovę išgelbėjo „Spyker”

(pakeitė pavadinimą į „Swedish Automobile”), nupirkdama gamintoją iš JAV milžinės „General Motors” (GM), kuri buvo linkusi palikti bendrovę likimo valiai. „Saab” galėjo iš-tikti kitų GM markių – „Saturn”, „Hummer” ir „Pontiac” – likimas.

Apie 100 Vokietijos šeimos įmonių, kurių bendra metinė apyvarta siekia 38 mlrd. eurų, paskelbė kreipimąsi į valdžią, kuriame griežtai sukritikavo Angela Merkel bendros Europos valiutos gelbėjimo politiką. Kreipimosi autorių nepasitenkinimą sukėlė Vokietijos dalyvavimas kuriant milijardinį stabilizavimo fon-dą, skirtą kitoms euro zonos šalims gelbėti. Visų pirma turimos galvoje šalys-skolininkės, kurios, kaip Graikija, atsidūrė ties bankroto riba. Pasirašiusiųjų nuomone, Vokietija daro lemtingą klaidą, nes dėl to gali padėti pačios Vokietijos vidaus išiskolinimas.

Australė Gina Rinehart, prieš 20 metų iš tėvo paveldėjusi skolų naštos slegiamą kasybos bendrovę, gali tapti turtingiausiu pasaulio žmogumi. 57 metų australė yra turtingiausia Aust-ralijoje – spėjama, kad jau greitai ji taps turtingiausia pasaulyje. Per praė-jusius metus dėl išaugusių produkcijos kainų jos turtas padvigubėjo ir šiuo metu vertinamas 6,8 mlrd. svarų ster-lingų. Jei viskas taip klostysis ir toliau, moteris galiausiai aplenks Meksikos magnatą Carlos Slim, kurio turtas ver-tinamas 46 mlrd. svarų sterlingų, ir „Microsoft” įkūrėją Bill Gates, kurio turtas siekia per 35 mlrd. svarų ster-lingų. Finansų grupės skaičiavimais, šiuo metu australės įgyvendinami trys anglies ir geležies rūdos projektai leis moteriai aplenkti minėtuosius turtuo-lius, nes visos jos turimos bendrovės jai priklauso tiesiogiai, daugiau akci-ninkų nėra.

Prie Lietuvos-Baltarusijos pasie-nio punktų nusidriekė lengvųjų auto-mobilių su tranzitiniais numeriais ei-lės. Baltarusiai iki liepos 1 d. skuba iš-vežti Lietuvoje nupirktus automobi-lius, nes vėliau kils importo muitai. Ei-lėse automobilių lietuviškais nume-riais nebeliko – Baltarusija įvedė drau-dimą išvežti degalus. Naudotų automo-bilių sandorių vertė Lietuvoje išaugo daugiau nei triskart, palyginti su praėjusiais metais. Beveik 60 proc. auto-mobilių išvežta į Rusiją, Baltarusiją ir Kazachstaną.

Stambiausias pasaulyje tabako ga-minių gamintojas JAV susivienijimas „Philip Morris” pagrasino paduoti į teis-mą Australijos vyriausybę dėl keti-nimų nedėti prekės ženklo ant cigare-čių pakelių. Tabako bendrovė kovoja, kad tokie paveikslėliai neuždegtų jų prekinio ženklo. Australijos vyriausy-bė pasiūlė uždrausti ant cigarečių pa-kelių dėti rūkalų gamintojų pavadini-mus ir prekės ženklus. Honkonge vei-kianti bendrovė „Philip Morris Asia” sako, kad toks įstatymas pažeidžia in-vesticijų susitarimą, kurį pasirašė Australija ir Honkongas.

Anūkę įkvėpė močiutės gyvenimas

Šių metų pradžioje pasirodė Irenos Praitis knyga „One Woman's Life“, kurią išleido nedidelė Tennessee valstijoje įsikūrusi leidykla „Diversions Press, Inc.“ (Diversionspress.com). Joje Amerikos lietuvaitė nedidelių dokumentinių vinječių forma pasakoja Lietuvoje gimusios savo močiutės Onos Kartanos gyvenimo istoriją. Asketiškas leidinys violetiniais viršeliais su herojės portretu ir vos keliomis šeimyninėmis nuotraukomis viduje slepia meistriškai pavaizduotą dramatišką lietuviškos moters likimą.

Gimusi 1916 metais ir jau vaikystėje likusi našlaite, Ona augo pas svetimus ūkininkus, sunkiai dirbdama, nepatirdama meilės. Kai iš jos buvo atimtas paskutinis džiaugsmas – galimybė lankyti mokyklą, Ona pabėgo į Kauną. Ten išmoko kirpėjos amato ir sutiko būsimą vyrą – gerokai už save vyresnį karininką Juozą Kartaną. Prasidėjęs karas ir okupacija vėl ilgam sujaukė moters gyvenimą. Lietuvą paliko su trimis mažamečiais vaikais, dar du gimė Vokietijoje. Po karo Kartanai emigravo į Kolumbiją, o 1959 metais atsikraustė į JAV. Čia, Omaha, Nebraska valstijoje, Ona Kartanas tebegyvena iki šiol. Neseniai jai sukako 95. Su knygos autore kalbamės apie sumanytą parašyti knygą, šeimą ir ją pačią.

Lietuvybė

– Irena, kokioje aplinkoje augote Jūs pati?

– Aš gimiau 1967 metais Omaha, Nebraska. Kadangi abu mano tėvai – lietuviai, vaikystėje mane supo lietuviška aplinka. Omaha yra lietuviška parapija, aš šokau tautinius šokius, dalyvavau skautų veikloje, lankiau šeštadieninę lietuvišką mokyklą. Tė-

vai namuose dažniausiai kalbėjo lietuviškai, bet ne išimtinai. Švęsdavome tautines šventes, namuose buvo lietuviškų knygų ir meno. Prisimenu save dainuojant Tautinę giesmę per Vasario 16-osios minėjimą parapijos salėje.

– Dabar esate literatūros ir kūrybinio rašymo profesorė California State University Fullerton. O kur mokėtės?

– California State University dirbu nuo 2001 metų – dėstau amerikiečių literatūrą, poeziją, taip pat vedu kūrybinio rašymo kursą. Menų magistrą ir doktoratą įgijau Arizona State University. Prieš tai studijavau Washington University Saint Louis ir Carleton College Northfield Minnesota.

– Ar turite su kuo pasikalbėti lietuviškai?

– Su tėvais ir močiute mes vis dar bendraujame lietuviškai, bet jau taip pripratome prie anglų kalbos, kad dažnai į ją peršokame. Lietuvoje aplankau artimą mūsų šeimos draugę, su kuria bandau kalbėti tik lietuviškai. Ji mielai man padeda.

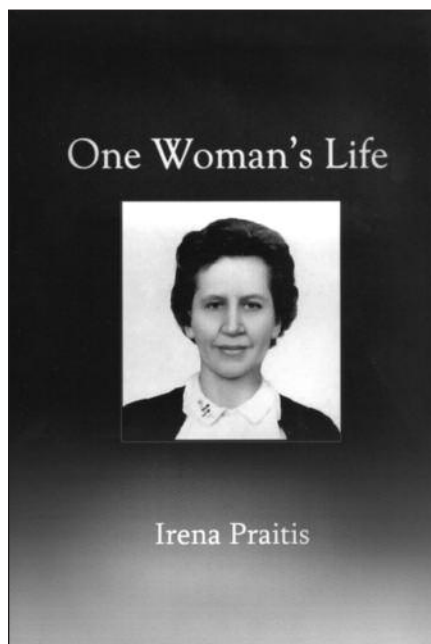
– Jūsų sūneliui Ishaan dar nėra metų... Ar norėtumėte, kad lietuvių kalba ir kultūra taptų jo gyvenimo dalimi?

– Kultūra ir tradicijos, be jokios abejonės, bus dalis jo gyvenimo, nes tai yra mano gyvenimo dalis. Tikiuosi ir ateityje vykti į Lietuvą, tų apsilankymų metu jis taip pat susipažins su lietuviška kultūra.

Kūryba

– Kada pajutote savyje kūrybingumo kibirkstėlę?

– Pradėjau rašyti poeziją labai anksti – būdama aštuonerių ar devynerių metų. Aš visuomet mėgau skaityti, o rašymas buvo tai, kas koja ko-

I. Praitis knygoje „One Woman's Life“ pasakoja savo močiutės istoriją.

jon ėjo su skaitymu.

– Į anglų kalbą verčiate lietuvių poeziją. Kokius autorius?

– Daugiausiai iki šiol verčiau lietuvių poetę Sonatą Paliulytę – ji gyvena ir kuria Vilniuje. Taip pat esu išvertusi Stasės Lygutaitės-Bucevičienės ir Vytauto Skripkos eilėraščių. Pradedu domėtis Salomėja Nėrim. Ji apsupta kontroversijų, būtent todėl, manau, svarbu papasakoti jos istoriją ir išversti jos eilėraščius.

– Ar vienus poetus sunkiau versti nei kitus?

– Taip. Kuo abstraktesnis eilėraštis, kuo daugiau jame užuominų, aliuzijų, tuo sudėtingiau jį išversti.

– Ar sunkiau versti į lietuvių ar iš lietuvių kalbos?

– Be abejo, į lietuvių! Net nemėginu.

– Ar manote, kad mūsų laikais pakanka susidomėjimo poezija?

– Taip. Daugeliui žmonių tai nėra kasdieninė duona, tačiau kai žmonės nori išsireikšti ypatinga proga ar išsakyti stiprius jausmus, jie ieško poezijos. Tam tikrus mūsų prigimties, mūsų jausminio gyvenimo aspektus tik poezija gali išreikšti.

Knyga

– Išleidote dvi poezijos knygas – „Touch“ (2004) ir „Branches“ (2007), o štai trečioji – prozos. Ar žanro pasirinkimą lėmė medžiaga?

– Pasikalbėjimus su močiute įrašiau 2004 metais, tačiau knygos nepradėjau rašyti iki 2008 metų. Nebuvau tikra dėl jos formos – ar tai bus eilėraščiai, ar romanas, ar tradiciška biografija. Kai atsisėdau rašyti, pasakojimai ėmė gauti būtent tokią formą, kokia jie ir pasirodė – nedidelių „fotokadrų“ proza. Pasidaviau šiam impulsui, nes toks stilius atrodė tinkamas. Mano močiutė pasakojo apie savo gyvenimą tiesiai, tiesiog dėstydamas konkrečius faktus. Siekiau, kad mano parinktuose žodžiuose būtų išsaugotas jos balsas. Ji dar gyva, ir aš norėjau, kad ji skaitytų savo gyvenimo istoriją, parašytą angliškai. Per mūsų pokalbį ji kalbėjo lietuviškai. Mano mama vertė, o aš rašiau į savo nešiojamą kompiuterį, kad vėliau galėčiau tuos pasakojimus peržiūrėti ir paversti knyga. Mano tėvas šiuos pokalbius filmavo.

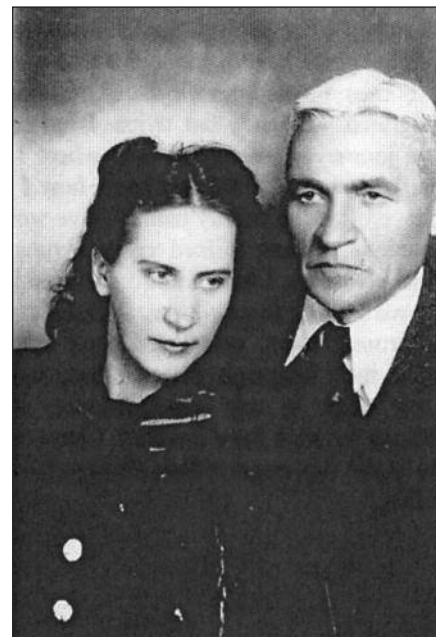
– Kaip ir kada gimė mintis parašyti tokią knygą?

– 1994 metais kartu su kitais šei-

mos nariais, tarp jų ir močiute, pirmą kartą lankiausi Lietuvoje. Mes apsilankėme įvairiose vietovėse, ir kiekvienoje jų močiutė pasakojo, kas ten su ja buvo atsitikę. Daugelį dalykų tuomet aš išgirdau pirmą kartą ir suvokiau, kad tai kažkaip reikia įamžinti. Mano močiutės gyvenimas buvo labai sunkus. Ji ne kartą prarado viską, ką turėjo. Manau, kad labai lengva, susidūrus su sunkumais, tapti cinišku, piktu ir kandžiu žmogumi. O ji, nepaisant visko, yra maloni, dosni ir stipri asmenybė. Jos stipri dvasia, sugebėjimas išgyventi įkvėpė mane, norėjau tuo pasidalinti su kitais.

– Ilgiau gyvenote Lietuvoje, kai atsirado galimybė Pedagoginiame universitete dėstyti amerikiečių literatūrą. Kaip šis antrasis apsilankymas prisidėjo prie knygos rašymo?

– Aš galvojau, kad būtų nuostabu padirbėti užjūryje, ir Lietuva tokiai patirčiai atrodė geriausias pasirinkimas. Fulbright stipendiją gavau praėjus metams nuo mano pokalbio su močiute. 2005 metais praleidau ten penkis mėnesius ir galėjau jau žymiai detalčiau priimti aplinką. Dar

I. Praitis seneliai – Ona ir Juozas Kartanai.

kartą lankiausiai Lietuvoje 2008 metais, jau pradėjusi rašyti knygą. Lydimas artimos mūsų šeimos draugės Sigutės Petrauskienės vėl apvažiavau vietas, kurias savo pasakojimuose minėjo mano močiutė. Būdama ten galėjau geriau įsivaizduoti, ką ji matė, stovėdama toje pačioje vietoje prieš daug dešimtmečių. Labai susijaudinau Palemono geležinkelio stotyje – iš šios stoties Sigutė buvo išvežta į Sibirą. Toje stotyje būdama ji prisiminė tos nakties įvykius. Kai kurie stoties pastatai atrodė pakankamai seni ir galėjo stovėti ten ir per karą. Galvojau, kiek daug liūdesio buvo aplink juos, galėjau tai jausti.

– Knygoje minite, kad išliko ūkis Jonavoje, priklausęs Jūsų sūneliui Juozui Kartanui. O ar išliko butas Kaune, kuriame gyveno Ona ir Juozas?

– Namas Kaune nugriautas. Buva užėjusi ir uždara kiemą, kuriame jis kažkada stovėjo, bet paties namo nebėra. Kaip nebėra ir kaimo Adamkiškė, kuriame likusi našlaite gyveno mano močiutė su savo „dėde“ ir „teta“. Tik laukai ir negrištas kelias. Faktas, kad jis sunaikintas, mane irgi stipriai paveikė.

Nukelta į 13 psl.

Dviguba dovana močiutei – knyga ir proanūkis.

Karališku laivu Viduržemio jūra!

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Nr. 4

Špaciruojant (senų laikų kėdainietiška šnektą kalbant) kitomis „alėjomis“, iš abiejų pusių ant sienos kabo didžiuliai portretai žymių garsenybių, daugiausia filmo žvaigždžių, keliavusių „Queen Mary 2“ laivu: Elizabeth Taylor, Debbie Reynolds, Rita Hayworth, Marlene Dietrich, Deborah Kerr, Ginger Rogers, Clark Gable, Cary Grant, David Niren, Bob Hope, Bing Crosby, Charlie Chaplin, Burt Lancaster, Douglas Fairbanks, Jr., juokdariai Laurel ir Hardy bei daugiau pasaulinio garso žmonių!

Vienintelis plaukiojantis planetariumas

„Cunard“ vadovybė, kviesdama išbandyti keliavimą laivu, rašo: „Kaip dabartiniai, taip klasikiniai ‘Cunard’ pasakiški vandenyno keleiviniai laivai – ‘Queen Mary 2’, ‘Queen Victoria’ ir šiais metais rudenį mūsų pats naujausias karališkas ‘Queen Elizabeth’ – kviečia jus prisijungti prie legendinio, daugiau nei 170 metų senumo paveldo išpuoselėto išgyvenimo. Plaukite su ‘Cunard’ karalienėmis – tai kelionės patyrimas, kuriam nėra dabar, kaip nebuvo ir anksčiau, lygių!”

Straipsnio autorės anūkas rodo į doke stovinčius du karališkus laivus – „Queen Mary 2“ ir „Queen Victoria“, naujesnį, tačiau mažesnį.

Kviesdama plaukti „pasaulyje žinomiausiais keleiviniais laivais“, vadovybė teigia, jog „beveik 200 metų ‘Cunard’ buvo tikras žavingumo ir elegantiškumo apibrėžimas keliaujant vandenynu. Ir tai niekadoms nebuvo ryškiau matoma, kaip šiandieniniame moderniaame išpuoselėtame karalienių laivyne.”

„Didingiausias visų tų vandenyno laivų ‘Queen Mary 2’ yra puošniausias kada nors pastatytas. Lūkuriojant aukštai iškilusiame didingame bei puošniame vestibulyje, vaikščiojant plačiais laivo deniais, lankantis oficialiuose pokyliuose prašmatniame ‘Queen’s Room’ (iš tikrųjų erdvi salė – S.E.S.), vakarieniaujant nepaprastai puikiam ‘Britannia’ restorane arba viename iš tų ‘Salonlike Grills’ – tai patirtis, kuri skelbia naująją kelionės vandenynu auksinį amžių. Ir atėjus laikui plaukti, galvokite/prisiminkite jūros kelionę, kuri visa tai pradėjo – klasikinį ‘Transatlantic Crossing’.”

Nustebome, kad kvietime, išmargintame „prašmatnumais“, neužsiminta apie planetariumą, spaudoje garsintą kaip „vienintelį plaukiojantį planetariumą“. O jis, pavadintas „Illuminations“, savo įdomia kosmine programa, tikra vilionė ir suaugusiems, ir vaikams !

Su šampanu linkėjo „Bon Voyage!“

Spėjus pripratinti akis prie laivo elegancijos bei gero skonio, jau nebestebino užtikti nauji „atradimai“. Todėl nebuvo „Amerikos atradimas“ įvairūs klubai, kavinės, „alinės-smuklės“, šaunus teatras, net 5 šildomi vandens baseinai su „karštais kubilais“ („jacuzzi“), vienas specialiai skirtas vaikams, o pats didysis – su permatomu stogeliu, kad išdykęs jūros vėjelis nepapūstų besimaudančių, tarsi delfinų, link.

Pamačius savas kajutes, patiko skoningas spalvų parinkimas jose. Šviesaus medžio spintos, rašomasis stalas, naktiniai staleliai. Kilimas ir lovų smėlio spalvos užtiesalai su švelniu, neryškiu, akies nerėžiančiu raštu; minkštasuolis (sofa) vientisos rusvos spalvos; o dekoratyvinės pagalvėlės – keturkampės ir ilgos, aps-

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Anūkę įkvėpė močiutės gyvenimas

Atkelta iš 12 psl.

Šeima

– Jūsų mama yra Danutė – Onos Kartanienės duktė, gimusi per bombardavimą Antrojo pasaulinio karo metu. O iš kur kilęs Jūsų tėvelis?

– Mano tėvas Algis Praitis gimė Tauragėje ir taip pat pasitraukė į Vokietiją Antrojo pasaulinio karo metu. Su savo mama ir seserimi jis imigravo į Omaha ir ten sutiko mano mamą Danutę Kartanaite.

– Prisiminiau vieną prieš keletą metų spaudoje aprašytą įvykį – kažkoks vairuotojas Omaha nesuvaldė automobilio ir įvažiavo į senutės namą, išgriaudamas sieną. Nukentėjusiosios pavardė buvo Kartanas...

– Iš tikrųjų prieš keletą metų persekiojamas policijos į močiutės namą rėžėsi sunkvežimis, jo vairuotojas buvo girtas. Apie tai rašė laikraščiai.

– Jūs turite dvi seseris ir brolių. Kuo jie užsiima?

– Mano vyriausioji sesuo yra teisininkė ir dirba „Sidley and Austin“ Los Angeles. Mano brolis – kompiuterių žinovas, dirba „Microsoft“ bendrovėje Seattle apylinkėse. Kita sesuo yra molekulinės biologijos specialistė, yra asocijuota profesorė

Grinnell College Iowa.

– Knygoje minite Juozo Kartano giminystės ryšį su prezidentu Antanu Smetona. Koks tas ryšys?

– Mūsų giminaitė ir draugė Kaune Sigita Smetonaitė-Petrauskienė aiškino, kad mūsų šeimos šaka eina pagal prezidento motiną Julijoną Kartanaite-Smetonienę, o jos – pagal prezidento tėvą Joną Smetoną. Ji yra prezidento brolio Motiejaus anūkė, jos tėvelis yra Motiejaus sūnus Antanas, jam prezidentas Smetona – dėdė. Norint išsiaiškinti tikslesnį Juozo Kartano ryšį su prezidentu, reikėtų pažiūrėti į archyvinius dokumentus.

– Kaip Jūsų knygą priėmė močiutė ir kiti šeimos nariai?

– Močiutė buvo pamaloninta, kad parašyta jos gyvenimo istorija. Man labai palengvėjo, išgirdus, kad knyga jai patiko. Kiti šeimos nariai nustebė, sužinoję koks sunkus buvo jos gyvenimas. Jie buvo girdėję nuotrupas, bet ne iš vieno karto papasakotą viso gyvenimo istoriją. Jiems buvo liūdna skaityti apie tuos sunkumus, kuriuos močiutei teko patirti. Kai kurie mano draugai Lietuvoje kalba apie knygos lietuvišką vertimą. Labai džiaugčiausi, jei knyga pasirodytų Lietuvoje.

Kalbino Ramunė Lapas

Onos ir Juozo Kartanų šeima.

Nuotraukos iš Irenos Praitis asmeninio archyvo.

Bus daugiau.

Šiomet VDU baigė šeši dr. Aldonos ir dr. Remigijaus Gaškų stipendijas gavusieji Punsko lietuviai.

Stipendijų VDU studentams mecenatas: „Svarbiausia – išlikti lietuviais!”

INDRĖ SEKEVIČIENĖ

Birželio 21 dieną Vytauto Didžiojo universitetas iškilmingai įteikė diplomus dr. Aldonos ir dr. Remigijaus Gaškų stipendininkams. Šiomet universitetą baigė 6 mecenatų stipendijas gavusieji Punsko lietuviai.

VDU studijuojančius Punsko Kovo 11-osios licėjaus absolventus dr. Aldonos ir dr. Remigijaus Gaškos remia nuo 2002 metų, visų bakalauro studijų laikotarpiu studentams suteikdami visapusišką paramą: tiek finansinę, tiek moralinę. Vadinantys savo stipendininkus vardais, žinantys apie jų rūpesčius, ateities planus, Gaškos visa širdimi siekia puoselėti „laimės dobilo vaikais” pasivadinusių punskiečių patriotizmą, ugdo ir stiprina meilę Tėvynei Lietuvai, skatina įgyti žinių ir jas pritaikyti gyvenimo kelyje.

Šiais metais Kauno valstybinėje filharmonijoje vykusiose iškilnigose diplomų įteikimo iškilnigose buvo įteikti bakalauro diplomai Humanitarinių mokslų fakultete lietuvių filologiją studijavusiai Monikai Elvyrai Kutyla, Politikos mokslų ir diplomatijos fakultete viešojo administravimo absolventams Živilėi Gasperowicz ir Algimentui Rekusui (Algiment Rekus) ir Socialinių mokslų fakultete socialinio darbo bakalauro studijas pasirinkusiai Violetai Malkinska.

Taip pat buvo įteikti diplomai daktarų A. ir R. Gaškų remtiems Punsko lietuviams bakalaurams, mokslus tęsusiems Ekonomikos ir vadybos bei Socialinių mokslų fakultete magistrams: Irenai Teresai Aleksai (baigta studijų programa – Marketingas ir tarptautinė komercija) ir Alicėjai Volyniec, studijavusiai sveikatos psichologiją.

Tardamas sveikinimo žodį dr. Gaška džiaugėsi, matydamas tokių būrį jaunimo, žengiantį labai svarbų gyvenimo žingsnį. „Jūs daug dirbote ir savo darbą apvainikavote, pasiruošėte ateities iššūkiams. Sveikiname jus ir linkime visokeriopos sėkmės jūsų namuose ir darbuose. Nuoširdžiai noriu padėkoti universiteto rektoriui už suteiktas sąlygas mūsų stipendininkams tęsti ir baigti mokslus šiame lietuviškiausiame mūsų valstybės universitete”, – teigė dr. R. Gaška. Sveikinimo kalbą mecenatas baigė simboliškai – „Lietuviais esame mes gimę, Lietuviais norime ir būti!”

Džiaugdamasis suteikta galimybe mokytis Lietuvoje ir rankose laikantis VDU diplomą A. Rekus teigė, jog jo gyvenime itin svarbią vietą užima dr. Aldona ir dr. Remigijus

Gaškos. „Padėkos žodžiais nelabai įmanoma išreikšti. Jie man suteikė galimybę, įgyvendino svajonę. Pats nebūčiau ryžęsis studijuoti Lietuvoje”, – teigė A. Rekus. VDU absolventas mokslus žada tęsti taip pat Lietuvoje ir greičiausiai studijas rinksis savojoje *alma mater* – Vytauto Didžiojo universitete.

Apie svarų indėlį, svajonių įgyvendinimą ir ryšį su „laimės dobilo vaikais” kalbamės su stipendijų mecenatu dr. R. Gaška.

– Viena svarbiausių vertybių punskiečiams – lietuvybės puoselėjimas, o galimybė mokytis Lietuvoje – daugelio svajonė, kuriai išsipildyti padeda svari Jūsų parama. Turbūt viena svarbiausių priežasčių, kodėl tai darote, – siekis išsaugoti jų ryšį su Lietuva?

– Teisingai. Jeigu jie įstos į universitetus Poznanėje, Lozdeje, Varšuvoje, ten baigs aukštuosius mokslus, kur jie įsikurs? Atsakymas – aiškus. Du trečdaliai baigusiu studijas Lietuvoje čia ir lieka, trečdalis grįžta. Bet iš tų grįžusiųjų yra labai gerai įsidarbinusių: viena yra teatro režisierė Punske, kita dirba Punsko savi-valdybėje, trečia yra lituanistikos mokytoja gimnazijoje.

– Jūsų stipendininkai vadinami „laimės dobilo vaikais”. Iš kur kilo šis pavadinimas?

– Jie patys jį sugalvojo (šypsosi).

– Ar nėra sudėtinga išsirinkti, kuriuos būsimočius studentus remsite – turbūt slapta to norinčiųjų yra daug? Kiek „laimės dobilo vaikų” iš viso rėmėte?

– Bendraujame su Punsko Kovo 11-osios licėjaus mokytojais ir direktore. Jie mums pataria. Studentai yra labai darbštūs, atidūs mokslui. 99 proc. remiamų studentų studijuoja VDU. Tačiau jeigu reiškiamas stiprus noras gilinti žinias kitame universitete, sutinkame. Šiomet 4 baigė VDU ir viena – Lietuvos kūno kultūros akademijos bakalauro studijas. Iš viso rėmėme 46 studentus. Baigusiu mokslus yra 36.

– Kiek iš jų tęsė mokslus Lietuvoje?

– Nemažai, maždaug pusė. Daug kas tęsia studijas VDU, bet kai kurie – ir kituose universitetuose, nes renkasi siauresnę specialybę ir mano, jog būtent tas universitetas daugiau padės. Yra baigusiu KTU, VGTU.

– Turbūt studentai – labai Jums dėkingi?

– Jie mums sako (skaityto laišką –

I. S.): „Buvau silpnas paukštelis, kuriam sparnus palaužė likimas, kuris negalėjo pakilti be pagalbos, be antros rankos. Sukau lizdą ant obelies šakos tupėdama. Tokia nedrąsi, bejėgė. Staiga išgirdau šauksmą, vardo kartojimą, staiga pakilau. Tamsa užleido vietą šviesai. Mano svajonės ne visada pildėsi, bet visada žinojau, ko noriu. Tik vis klausiau savęs, ar tai – įmanomi dalykai. Atsakydavau – ne, tai – ne man, juk aš negaliu, aš nepasieksiu, tai man per aukštai. Jūsų suteikta man stipendija pakeitė mano gyvenimą, nes niekada nesvajojau, kad kada nors studijuosiu, mokysiuos aukštojoje mokykloje. Dabar didžiuojuosi savimi, savo šeima, tuo, ką man suteikė likimas.” Kai gauni tokį padėkos laišką, kyla noras padėti toliau. Su vienu vyruku kalbėjomės apie lietuvybės išsaugojimą, tautiškumą. Jo tėvai gimę Lenkijoje, pats gimęs Lenkijoje. Sakė, kad dėl mūsų žodis „tautiškumas” įgyja naujų prasmų ir dėkoja, jog, paduodami pasaulį į rankas, pabrėždavome Tėvynės svarbą.

– Ar su visais stipendininkais palaikote ryšius?

– Palaikome. Ši stipendija turi dvi sąlygas: pirmoji – būtinai turi pakviesti į savo vestuves, o antroji – atvykti į mūsų laidotuves (juokiasi).

– Keliose vestuvėse jau dalyvavote?

– Šiomet trys poros tuokiasi. Paprastai būna po dvejus į metus. Tai, prašau, kiek šoksime! (juokiasi). Šiais metais įdomu: viena mergina teka už lietuvių punskiečio, o kitos dvi merginos teka už Lietuvos lietuvių. Jų vestuvės bus: viena Kalvarijoje, „šliūbai” bus Punsko bažnyčioje ir Seinų bazilikoje, o puota bus keliama Lietuvos pusėje.

– Ar visų savo globotinių diplomų įteikimo iškilnigose dalyvaujate?

– Žinoma. Tai – mums irgi šventė!

– Kalbant apie „laimės dobilo vaikus”, koks Jūsų didžiausias troškimas – jų siekiai, pasiekimai, patriotizmas, galbūt Jūsų pradėtos misijos tęsa?

– Svarbiausia, kad jie išliktų lietuviais ir prisidėtų prie gerovės kūrimo Lietuvoje arba Punsko, Seinų telkiniuose.

Lrytas.lt

Indrė Sekevičienė – VDU Viešosios komunikacijos katedros padėjėja, universiteto laikraščio „Universitas Vytauti Magni” vyr. redaktoriaus pavaduotoja.

IEŠKO DARBO

* **Moteris ieško** žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.

* **Studentė** ieško darbo su gyvenimu ar ilgesniu pakeitimu nuo birželio mėn. Tel. 630-212-9098.

* **Moteris**, turinti ilgametę patirtį, puikias rekomendacijas, legalų statusą, ieško senelių priežiūros darbo. Gali pakeisti savaitgaliais ir išleisti atostogų. Tel. 630-677-7467 arba 630-280-1347.

* **Moteris**, grįžtanti savaitgaliais, išsinuomotų atskirą kambarį Villa Park ar Lombard priemiesčiuose. Skambinkite tel. 708-769-1763, Irena.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris ieško** darbo Naperville, Aurora, Wheaton, Geneva, St. Charles ar Batavia 4 dienas savaitėje su grįžimu namo arba gali pakeisti. Tel. 630-544-0905.

* **Vyresnio amžiaus** moteriai reikalingas atskiras kambarys. Tel. 630-930-4625.

* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

* **Moteris**, turinti dokumentus, vairuojanti, kalbanti lietuvių, anglų, lenkų, rusų kalbomis, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo rytais, vakarais arba naktimis paprastomis savaitės dienomis. Tel. 773-387-7232.

* **Moteris ieško** žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Moteris ieško** žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis. Gali pakeisti savaitgaliais. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-707-7902.

SIŪLO DARBĄ

SPA Constantine grožio salonui reikalingi terapistai, estetikos ir manikiūro specialistai.
Tel.: **708-805-2696**, Penny

61-osios žaidynės parodė...

Atkelta iš 5 psl.
Ne taip seniai, Rimanto Dirvonio rūpesčiu, advokatui Rimui Domanskiui padedant, ŠALFASS gavo pelno nesiekiančios organizacijos statusą. Oficialus organizacijos pavadinimas angliškai yra LAUNA Foundation, lietuviškai – ŠALFASS fondas.

Beje, Kanada tai padarė daug anksčiau – Kanados lietuviai jau daugiau nei 30 metų turi savo sporto reikalams įkurtą fondą. Kasmet sportinei veiklai ŠALFASS iš šio fondo gauna apie 2,000 dol. palūkanų.

L. Misevičius pripažįsta, jog ŠALFASS fondo pirmosios pastangos surinkti lėšas nebus lengvas žingsnis – žmones bus sunku įkalbėti aukoti, nes dar ne visi apie tokią veiklą žino. „Iki šiol, – sako Centro valdybos pirmininkas, – sportas buvo lietuviškos visuomeninės veiklos užribyje, ir nebuvo galima įrodyti, kad jis yra svarbus puoselėjant lietuviybę, reikšmingas bendruomenės ateičiai. Juk tiek čia, Amerikoje, gimęs jaunimas, tiek iš Lietuvos atvykęs turbūt labiausiai į bendruomenę įsijungia per sportą.”

Jaunučių krepšinio varžybų nugalėtojai – „Lituanica II” komanda.

Nors fondas jau įkurtas, L. Misevičiaus nuomone, apie jį dar per mažai žino lietuvių visuomenė. Todėl ŠALFASS vadovybės laukia daug darbų. „Pirmi žingsniai, – pastebėjo jis, – jau žengti, dabar reikia labiau šį fondą išreklamuoti ir pasirūpinti stambesniais aukotojais.”

Šie ir kiti klausimai bus svarstomi šių metų lapkričio 19 dieną Cleveland mieste, Lietuvių namuose, įvyksiančiame ŠALFASS visuotiniame suvažiavime. Ten bus nuspręsta, kur vyks 2012 metų ŠALFASS žaidynės. Visus pasiūlymus, susijusius

Varžybų akimirka.

su ŠALFASS pakeitimais, žaidynių rengimu ir įvairių sporto šakų plėtra jau dabar galima siųsti el. paštu: Rytupakrante@yahoo.com.

Žaidynės pateikė ir staigmenų

Nepaisant kai kurių organizacijų nesklandumų, 61-osios ŠALFASS žaidynės vyko draugiškai ir dalykiškai. Sporto žaidynėse iš viso dalyvavo 26 krepšinio ir 6 tinklinio komandos. Vyrų „A” (pusiau profesionalių krepšininkų) varžybas vėl po metų pertraukos laimėjo Čikagos „Lituanica” vyrai, baigiamosiose rungtynėse po permainingos kovos nugalėję Toronto „Aušrą” (84:81). Treti šiemet liko pereitų jubiliejinų ŠALFASS žaidynių nugalėtojai – Toronto „Vyties” atstovai, rezultatu 67:47 įveikę Texas „Senus krienus”. Naudingiausio žaidėjo apdovanojimas, kaip ir ankstesnėse ŠALFASS varžybose, atiteko čikagiečių penketuko krepšininkui Derekui Moliui.

Moterų pirmenybėse niekas neprilygo Toronto „Vyties” krepšininkams, antros šiais metais liko Con-

necticut „Audros” atstovės, trečioji vieta atiteko kitai Toronto komandai „Aušra”. Geriausia krepšininke išrinkta Toronto „Vyties” atstovė Jantina Duliūnas.

Vyrų „B” krepšinio turnyre pajėgiausiais antrus metus paeiliui tapo Toronto „Vyties” atstovai, antrą vietą užėmė Čikagos „Lituanica-II”, treči liko Connecticut „Ažuolai”. Geriausiu šių varžybų krepšininku išrinktas Mark Akelaitis.

Varžybose, kuriose žaidė iki 18 metų amžiaus jaunieji, sėkmė lydėjo Čikagos „Lituanica”, kuri nugalėjo antroje vietoje likusius New York Lietuvių atletų klubo atstovus; trečią vietą užėmė Toronto „Aušra”. Tarp jaunių naudingiausio žaidėjo apdovanojimas atiteko Antanui Rauchui iš „Lituanicos” komandos.

Tinklinio varžybose stipriausi buvo Boston „Grandies” vyrai, baigiamosiose varžybose rezultatu 3:1 įveikę NALVC klubą. Trečią vietą užėmė Worcester-MA „Dolija”.

Pirmą sykį surengtose paplūdimio tinklinio varžybose NALVC vyrai atsilygino savo varžovams iš Boston „Grandies” ir laimėjo 2:0, o šeimininkų dvejetukas tenkinosi trečia vieta. Naudingiausio žaidėjo apdovanojimas abiejuose turnyruose atiteko „Grandies” komandos žaidėjui bostoniečiui Thomui Klemui.

A † A
ELEONORA
ČIŽIKAITĖ

Mirė 2011 m. birželio 26 d., sulaukusi 99 metų.
Gyveno Čikagoje, Brighton Park apylinkėje.

Gimė 1912 m. kovo 29 d. Latvijoje, Daugpilio mieste.

Pasiliko nuliūdę: brolienė Zinaida ir jos vaikai – sūnus dr. Osvaldas su žmona Nancy; duktė Deivė su vyru Jonu Butvilu; pusbrolis Vladas Adamonis su šeima, pusseserė Stasė Jarašiūnienė su šeima; pusseserė Eugenija Saladžius su šeima.

Velionė priklausė Brighton Park bendruomenei, šelpė misionierius: lietuvių kunigą Hermaną Šulčą ir misionierę Valeikaite.

A. a. Eleonora buvo pašarvota trečiadienį, birželio 29 d. nuo 9:30 val. ryto iki 10 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, kurioje 10 val. ryto buvo aukojamos šv. Mišios už jos sielą.

Po Mišių a. a. Eleonora palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Almos fondui.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direktorius David Gaidas 708-974-4410

Brangiai draugei

A † A
REGINAI GAIGALIENEI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos dukrai GRAŽINAI su vyru ALOYZU STURONAMS, anūkėms VIOLETTAI ir VYTUI URBAMS, BEATRICEI ir LINUI ČEPELIAMS, ir proanūkui RAIMUNDUI.

Šv. Kryžiaus ligoninės bendradarbės
Nijolė Grigaliūnienė
Cecilija Mitkienė

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Skelbimų skyriaus tel.: 773-585-9500

www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Mieliems skaitytojams pranešame,** kad pirmadienį, liepos 4 d., redakcija nedirbs. Kitą savaitę bus išleisti tik 2 – ketvirtadienio ir šeštadienio – „Draugo“ numeriai.

■ **Amerikos lietuvių Romos katalikų** Moterų sąjungos 3 kuopos susirinkimas įvyks liepos 2 d. 2:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Kviečiame dalyvauti nares ir visus norinčius.

■ **Šiluvos atlidai Švč. Mergelės Marijos** Gimimo parapijoje (Marquett Park) prasidės rugsėjo 4 d. ir tęsis iki rugsėjo 11 d. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r. Sekmadienį, rugsėjo 11 d., visus kviečiame į Šiluvos atlidų uždarymą ir procesiją.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Eastern Illinois University profesorė** Daiva Markelytė liepos 5 d. 4 val. p.p. BALSSI kultūrinėje programoje skaitys paskaitą „White Field, Black Sheep: A Lithuanian-American Life“. Paskaita vyks 1170 Grainger Hall auditorijoje (975 University Ave., Madison, WI). Kviečiame visus.

■ **Primername apie lietuviškai kalbančių** vaikų stovyklą Neringos stovyklavietėje, Vermont valstijoje. Stovyklos 13–16 metų vaikams veiks liepos 10–23 dienomis ir liepos 24–30 dienomis. Stovyklų programų vedėjos Aldona Lingeraitienė ir Dana Račiūnas–Norvila. Registracijos formas rasite svetainėje www.neringa.org

Parodoje – Nijolės Vedegytės-Palubinskienės meno darbai

Grafikė Nijolė Vedegytė-Palubinskienė. www.pajurionaujienos.com nuotr.

Cleveland universiteto ligoninės ir medicinos centrus puošia meno kūriniai surinkti iš įvairių pasaulio šalių. Šiuo metu Universiteto ligoninės Medicinos Centro Humphrey At-

rium Gallery (11100 Euclid Ave., Cleveland, OH 44106) vyksta paroda „4 Printmakers: Beauty and Reason“, kurioje kartu su grafikėmis Barbara Eisenberg, Rose Gaier ir Maria Kaiser dalyvauja ir lietuvių grafikė Nijolė Palubinskienė. Paroda atidaryta birželio 14 d. ir vyks iki rugpjūčio 31 d.

N. Palubinskienė baigė Cleveland meno institutą 1955 m. Dalyvavo per 100 grupinių parodų, yra suruošusi 11 asmeninių parodų, kurių ryškiausia – 2009 m. Palangoje, Antano Mončio muziejuje vykusioje parodoje. Ją globojo Lietuvos kultūros ministerija. Išleistas puikus leidinys „Grafika“. Po parodos dailininkė visus savo meno darbus padovanojo A. Mončio muziejui. Jos žodžiais: „Padovanojau Lietuvai“.

ACS

Kviečiame į kasmetinę šventę Putnam, CT

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolynas. „Draugo“ archyvo nuotr.

Susitartinimo šventė vyks liepos 24 d. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių sodyboje (600 Liberty Highway Putname, CT 06260). Šventės organizatoriai dėkoja ruošos komitetui ir 100 savanorių, kurie padeda tęsti ilgametę tradiciją. Ypatingas šventės svečias – vyskupas Mykolas Cote (Norwich, CT). Tai pirmas vyskupo apsilankymas lietuvių šventėje.

Programa: 11 val. r. šv. Mišias aukos vysk. M. Cote; 12 val. p. p. – pietūs; po pietų – užsiėmimai, pramogos, susitikimai; 3 val. p. p. Neringos stovyklautojų programa; 4:30 val. p. p. – didžiųjų dovanų – 1. kelionė į Lietuvą (ilgamečių rėmėjų Šimkų apdraudos bendrovės, Hartford, CT auka); 500 dol. (Boston kredito unijos „Taupa“ auka); 3. garsusis raguolis (Juozo ir Elžbietos Liudžių auka); 4. 100 dol. (ruošos komiteto auka rėmėjos a. a. Sofijos Šakalienės atminimui) – traukimas.

Organizatorių info

Liepos 6 d. Čikagoje bus vieningai giedamas Lietuvos himnas

JAV LB Lemonto apylinkės lietuviai praėjusiais metais Lietuvos himną giedojo Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre. Laimos Apanavičienės nuotr.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje maloniai kviečia tautiečius prisijungti prie pilietinės akcijos „Lietuva, Tėvyne mūsų“ ir liepos 6 d., trečiadienį, vieningai sugiedoti Lietuvos himną. Šiais metais Valstybės – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo – dienos proga himnas bus giedamas dvejose Čikagos apylinkių vietose: Pasaulio lietuvių centro sodelyje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) bei restorane „Kunigaikščių užėiga“ (6312 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501).

Pasaulio lietuvių centro sodelyje vakaronė prasidės 7 val. v. Jos metu gros ir kartu lietuviškas dainas dainuoti kvies Stasė ir Vytas Jagminai, koncertuos pop choras „Svajonė“, vyks viktorina. Vakaronės dalyviai pasivašins kava bei saldumynais. 8 val. v. bus giedamas Lietuvos valstybinis himnas. Vėliau viktorinos nugalėtojai bus įteiktas Lietuvių Fondo įsteigtas prizas – Joanos Paltarokaitės-Valaitienės paveikslas „Ruduo“ (aliejinė tapyba, 1985 m.),

kitiems geriausiai pasirodžiusiems viktorinos dalyviams – J. Paltarokaitės-Valaitienės knygos „Spalvų pasaulis“ bei suvenyrai, po to vyks šokiai. Vakaronę rengia LR Generalinis konsulas Čikagoje, JAV LB Lemonto apylinkė bei Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjunga (ŠALSS). Renginį remia Pasaulio lietuvių centras ir Lietuvių Fondas.

Restorane „Kunigaikščių užėiga“ nuo 7 val. v. gros muzika, koncertuos Algimantas ir Ligita Barniškiai, bus rodomas filmas „Lietuvos krepšinis 1920–2004“, vyks viktorina ir žaidimai. 8:30 val. v. vėliavas įneš ir himną giedoti pakvies jūrų šaulių kuopa. Šventinė programa tęsis iki 11 val. v.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti renginiuose ir pratęsti naujajame Lietuvos tūkstantmetyje užgimusią prasmingą tradiciją.

LR Generalinio konsulato Čikagoje info

Pristatyta knyga apie lietuviškus tekstus rusiškais raidėmis

Panevėžio G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje pirmą kartą Lietuvoje pristatyta Čikagoje dirbančio prof. G. Subačiaus knyga.

Tai „Lietuvių kalbos ekspertai Rusijos imperijos tarnyboje“ – apie XIX a. rusiškais rašmenimis rašytus lietuviškus tekstus.

University of Illinois at Chicago profesorius Giedrius Subačius knygoje atstatoma su Dmitrijaus Kaširino, Zacharijaus Liackio ir Andriaus Poidėno vardais susijusi keturių paskutiniųjų XIX a. dešimtmečių lietuvių kalbos istorijos atkarpa.

D. Kaširinas ir Z. Liackis, dirbę Panevėžio mokytojų seminarijoje, buvo pramokę lietuviškai ir rengė bei recenzavo imperijai rūpimus lietuviškus kritikos leidinius, tačiau tekstus rašydavo kirilica.

Autorius, remdamasis Vilniaus istorijos, Kauno apskrities, Peterburgo bei Minsko archyvuose rasta medžiaga bei rankraščiais, knygoje analizuoja lietuviško teksto rusiškais raidėmis reikšmę lietuvių kalbos istorijoje.

„Draugo“ info

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747